

ACTE 1

ESCENA 1

Castell de Jaume I, sala del tron. Ens trobem en plena baixa Edat Mitjana, específicament al segle XIII. Se senten gemecs i plors de fons. S'obre el teló i a escena trobem un tron on Jaume I és assegut, vestit amb roba de nit. A ambdós costats del tron hi ha dos guàrdies reials vestits amb cota de malla. Al costat del tron, a terra, hi ha la Sança, arraulida. Es tapa la cara i plora, abillada amb un vestit blau. A cada costat del tron hi ha un guàrdia armat. Sança deixa de gemegar.

Jaume I: I no en parlarem més del tema.

Sança: Com heu estat capaç de fer-me això? *(s'aixeca i crida)* Com heu estat capaç?!
Silenci

Jaume I: Els deures i els acords de la dinastia van molt per sobre dels capricis d'una adolescent en edat de noces. Quan més temps penses esperar-te? A no ser fèril? A no donar-me descendents? És el seu deure, filla, és la seva ventura i ho sabeu des que va néixer, però us hi negueu. Ja ha arribat l'hora, heu de baixar dels núvols i tocar dempeus a terra.

Jaume I: No us he venut, filla. Mai ho faria això. Sança, només busco el benestar familiar i...

Sança: *(tallant-lo)* Només busqueu el vostre propi benestar, la resta no us importa ni un xic.

Els guàrdies fan un pas endavant, però Jaume I, fa un gest amb la mà perquè tornin a la seva antiga posició.

Jaume I: No tolero que em parreu així. La meva família, la nostra família, és el més important per la meva persona. Sembla que no ho sabeu quan us estimo a tots vosaltres, els meus fills i filles.

Sança: I si ens estimeu realment tant com dieu, perquè en lloc d'oferir-me en matrimoni a mi no caseu una altra de les seves filles? Una que realment vulgui i ho faci de tot cor?

(Xiuxiuejant) Una que estimi al seu espòs?

Jaume I: No penso donar-vos cap més explicació. En unes setmanes celebrarem l'enllaç.

Sança el mira desafiadorament, alça el cap i marxa d'escena per tornar en pocs segons cridant.

Sança: Us he escoltat. Ara us prego que m'escolteu a mi i no m'interrompeu en cap instant, per tal que us pugui dir tot el que sento. Necessito que m'escolteu, deixeu un moment de ser rei, de ser pare i escolteu-me com un vilatà escolta un trobador.

Silenci. Jaume I mira la seva filla en silenci durant uns segons i amb un gest fa fora els dos guàrdies que marxen cadascun en una direcció diferent de l'escenari.

Jaume I: Comenceu.

Focus per Sança, la resta de l'escenari està en penombra.

Sança: I ara, què puc fer-hi jo? Tots els meus somnis, esvaïts. Sabeu quin és el meu somni, pare? Sí, sí que ho sabeu, perquè vau ser vos qui va alletar-lo com una llevadora. Em vau prometre un somni i em vau regalar una il·lusió. Em vau prometre el somni de poder narrar històries, viatjar pel món, observar i després explicar pels carrers les vostres gestes i proeses, i em vau regalar la il·lusió d'un llaüt, que va pertànyer a Comtessa de Dia, la dona a la qual més admiro, per obrir-se camí entre els homes trobadors. Quan em va arribar a les oïdes la seva història, vaig decidir que jo també volia seguir la tasca d'aportar color als ulls dels infants amb històries que hagués viscut. I ara, em lligueu les mans, em trenqueu el meu somni i m'engarjoleu com un gorrió dins una gàbia, preciós però inútil. Sí, el meu paper com a esposa ja sé quin serà. La de cuidar de la llar del meu marit i dels fills que li doni. No ho vull pas, pare, no penso suportar una vida de somriure cada matí a un home que no estimo i passar cada nit entre els llençols amb ell. No, no ho aguantaré. I que em dieu dels fills? Seré un úter amb potes, ja que és el que ell voldrà com a home respectable. I el que jo vull? No, això no importa, perquè sóc dona i haig d'acceptar tot el que em dicti el meu marit i obeir-lo,

encara que no hi estigui d'acord. M'acabeu d'arrencar la meua veu, el meu vot d'opinió. De casada que em quedarà? Res. Un ogre per marit i una colla de fills que no seran fruit de l'amor sinó d'un acord entre monarques. Potser em direu que els trobadors m'han ficat al cap la idea de l'amor cortès. Cert. Tampoc a mi em sembla una bona idea, però si em caso, necessito que sigui amb algú que em respecti i m'estimi per ser com sóc i no per qui sóc. No vull que m'estimin per ser la filla del rei, perquè un home així no el necessito. Em condemneu amb les vostres paraules, pare, ho sabeu? Però sabeu que és el pitjor? Que us acabeu de condemnar a vos. Si el matrimoni es realitza, la nit de noces seré gentil i educada mentre l'ogre em roba la meua puresa, però el que ell no sabrà, es que després, mentre dormi pel cansament i les emocions del dia, em clavaré a mi mateixa un punyal que tindrà a la tauleta de nit. *(fa gest d'apunyalar-se)* Xas! Just al cor. I cridaré, però tant em farà, perquè tothom, encara que no tindran mai el valor de dir-ho, pensaran que ell va assassinar la seva esposa i amb això es va rebel·lar contra el seu pare, Jaume I, i sorgirà una guerra entre monarques. És la vostra decisió pare, però no tinc por, prefereixo perdre la vida a renunciar als meus somnis.

S'encenen tots els llums. Jaume I s'aixeca i la queda mirant fixament. Ella manté la seva mirada altiva, però amb llàgrimes que li cauen dels ulls. Sança rep una bufetada per part del seu pare.

Jaume I: Marxeu ara mateix, no us vull veure.

Jaume I s'asseu al tron i Sança marxa d'escena corrent. Fosc.

ESCENA 2

Recambra de Sança. És senzilla i humil. Hi ha una un llit amb vel i una pila de llibres repartits de forma desordenada i una catifa cobreix el terra. A un racó hi ha un seient on Sança és asseguda i toca el llaüt, entonant alguns acords. Focus a Sança. Sança deixa de tocar i plora. Cops de porta.

Sança: Qui hi ha?

Alamanda: Calmeu-vos senyoreta, sóc l'Alamanda. El vostre pare m'envia, però si ho preferiu, puc tornar en un altre instant.

Sança: Si et plau, entra, Alamanda. La teva companyia és l'únic que podria reconfortar-me en aquests moments.

Alamanda: No preferiu sortir al jardí a passejar o muntar a cavall per la vila?

Sança: Passa si ho vols, seràs ben rebuda, amiga. Tu no tens cap culpa dels mals que em turmenten. No pateixis, no seràs renyada ni castigada, no per mi.

Alamanda entra. És una mica més jove que Sança i va vestida de serventa. Porta als braços un vestit de color vermell. Sança deixa el llaüt a terra i s'aixeca del seient.

Sança: *(assenyalant el seient)* Deixeu-lo allà.

Alamanda deixa el vestit i amb el polze eixuga les llàgrimes que encara mullen les galtes de Sança.

Alamanda: Sou bella fins i tot quan ploreu. Què us passa?

Sança: No ho saps, Alamanda? Tothom ho sap. El vestit ho demostra, que irònic, vermell com la sang que brollarà per les meves venes quan mon pare m'obligui a portar-lo el dia de les noces. Creu que el vestit m'animarà a acceptar el casament amb un somriure ximplet. Saps per què?

Alamanda: No, senyoreta.

Sança: Perquè va ser el vestit que va portar la meva àvia quan va contraure matrimoni amb el meu avi. Estic convençuda que mon pare vol que em casi amb ell per afeblir-me el cor. El que tu creuràs que és un preciós regal i un honor per a mi, és un xantatge emocional. Creu que així no m'hi negaré.

Alamanda: Voleu dir?

Sança: Sí.

Alamanda: Us hi negareu?

Sança: És clar!

Alamanda: Sempre respectaré les vostres decisions i mai us delataré, però la meva tasca és la d'aconsellar-vos. Tothom enyora la vida d'un altre, igual que vos ho feu amb la vida dels trobadors. Jo enyoro una vida més acomodada prop dels meus germans. Mai m'heu

jutjat per ser d'un estatut inferior al vostre i ara no seré jo qui us jutgi a vos. Però voleu dir que la idea de contraure matrimoni és tan dolenta?

Sança: No, Alamanda. El dolent no és la idea de contraure matrimoni. El dolent és que mon pare m'ha enganyat. Em va prometre un somni, em va posar en aquestes dues mans, encallides per les cordes del llaüt, el somni dels trobadors, i ara me'l treu, me l'arrenca de l'ànima.

Alamanda: I què penseu fer? És el nostre rei, és l'autoritat. Us estareu rebel·lant contra l'home més poderós de la corona.

Sança: Estic disposada a marxar ben lluny.

Alamanda: Estimada Sança, amb tots els meus respectes, us agafarien ben ràpid. (*posa el cabell de Sança per darrera de la seva orella*) No us adoneu? El rei enviaria tropes per tot el món si fos necessari. Els soldats arribarien a la terra de la fi del món per tal de trobar-vos. I si intenteu parlar amb sa majestat altra vegada?

Sança: Et brillen els ulls. Només et brillen els ulls quan tens una idea. Què m'amagues, Alamanda? Què estàs tramant?

Alamanda: Intenteu-ho, que no es digui.

Sança: D'acord, parlaré amb ell.

Fosc

ESCENA 3

Sala del tron. S'encenen els llums i Jaume I és sol assegut al seu tron. Sança entra amb el vestit de noces a les mans i el deixa als peus del seu pare amb un gest d'indignació.

Jaume I: No us he dit que no volia veure-us?

Sança: Alamanda ha entrat en la meva cambra amb això. Em podeu dir que significa?

Jaume I: De debò no ho saps o t'estàs fent la ximple perquè ho vols sentir dels meus llavis?

En veure que Sança no contesta, Jaume I sospira.

Jaume I: Era el vestit de noces que va portar la meva mare i vull que vos el porteu en el vostre enllaç.

Sança: Pare, jo no dic que no em casi mai, però no estic preparada.

Jaume I: (*tallant-la*) Ningú neix preparat.

Sança: El que vull dir, és que quan trobi un home que m'estimi i jo l'estimi a ell, ja em casaré. No vull casar-me per obligació. Ho enteneu?

Jaume I: Jo us entenc, però enteneu-me vos a mi, busco el millor per la família i la corona, i sé que sereu una bona esposa.

Sança: Pare, sabeu tan bé com jo que seré una esposa nefasta.

Jaume I: No digueu això filla, a més a més sou preciosa, els vostres fills seran grassonets i amb les galtes plenes de color.

Sança: Pare...

Silenci. Pare i filla es miren. Sança es dirigeix a una cantonada de l'escenari. Focus en ella.

Sança: Allà al turó hi ha un castell,

on a la torra més alta és ell.

Què estava fent el rei?

El rei cantava a la seva princesa.

El rei cantava a la seva petita.

El rei cantava a la seva nena.

Jaume I, emocionat, tanca els ulls i mira cap a un altre costat.

Sança: Recordeu la cançó, pare?

Silenci.

Sança: L'heu oblidada?

S'apaga el focus de Sança i s'encén un per Jaume I.

Jaume I: La nena estava contenta,
escoltant les històries
que li explicava son pare
de la seva mare la reina.

Es torna a encendre el focus de Sança per acompanyar el de Jaume I. La resta de l'escenari està en fosc. Pare i filla es miren. Canten junts.

Jaume I i Sança: Però la nena petita
de cop salta del llit,
i plora que plora comença
a oposar-se al seu destí.
La nena el que vol és cantar,
com ara tots dos feien.
Amb un llaüt a la mà
històries del cor de la princesa.

Silenci. S'encenen els llums a tot l'escenari.

Sança: *(xiuxiuejant)* Per què no em torneu a deixar a ser aquella nena?

Jaume I: S'ha acabat. Emporteu-vos el vestit. L'enllaç es farà tan si voleu com si no.

Fosc.

ESCENA 4

Habitació de Sança. Alamanda, està asseguda al llit i trena el cabell de Sança que està asseguda a terra.

Sança: No ha funcionat.

Alamanda: No podeu tornar a parlar amb ell?

Sança: Per tercera vegada? No crec que sigui bona idea. Al final se'n cansarà de la situació i vés a saber que és capaç de fer quan la ira s'apodera de la seva persona.

Alamanda: Cert...

Sança: La idea de fugir cada vegada se'm presenta més atractiva.

Alamanda: Fugireu a on? No us adoneu que hi haurà recompensa per qui us trobi?

Sança: I quina opció em queda?

Alamanda: Davant de tot sou la meva amiga i confio en vos, però no ho podreu dir a ningú.

Sança: De què es tracta?

Alamanda: *(posa el raspall davant la cara de Sança)* Juri-ho! Juri que no em delatarà!

Sança: *(sospirant)* T'ho juro, Alamanda *(es posa una mà al cor)*, per tot el sagrat.

Alamanda s'aixeca del llit per comprovar que no la sentirà ningú i torna a seure. Mana a Sança que sigui al seu costat.

Alamanda: La meva mare pertany a una ordre de científics. És alquimista.

Sança: Però això és delictes!

Alamanda: Heu jurat que no direu res!

Sança: I no diré res. Continua.

Alamanda: Si una cosa caracteritza la vila de Xix, és l'exuberant natura que ens envolta. Heu sentit a parlar del Salt de la mala dona?

Sança: Sé que és un lloc a la muntanya on hi ha un salt d'aigua, però poca cosa més.

Alamanda: Sabeu per què rep aquest nom?

Sança: Doncs no.

Alamanda: Voleu escoltar una història?

Sança: És clar! Sempre estic preparada per escoltar una història.

Alamanda s'aixeca i es dirigeix a una cantonada de l'escenari. Focus per a ella, la resta de l'escenari és a les fosques.

Alamanda: Fa molts i molts anys, a Xix, hi havia una dona molt astuta que buscava un home ric per casar-s'hi.

Se sent de fons la Sança queixar-se.

Sança: Havies de parlar de matrimoni? A mi em casen per acords entre monarques!

Alamanda: Sança.

Sança: Què?

Alamanda: Voleu callar?

Sança: Continua.

Alamanda: *(a públic)* Aquesta dona va conèixer un home tan ximple que no va adonar-se de les seves intencions i van casar-se. La dona pretenia matar-lo de gana per quedar-se amb els seus diners i terres. Cada dia l'alimentava pitjor fins que va arribar un dia que va desmaiar-se a l'hort per culpa de la fam. L'home no sabia per què la seva esposa no li preparava plats més suculents i...

Sança: Doncs que se'ls fes ell!

Alamanda: Sança, la nostra tasca com a dones és cuidar dels nostres marits

Sança es queixa de fons.

Alamanda: Si em tornes a interrompre, m'enfadaré amb vos!

Sança: Ah! Perdó!

Alamanda: Si aquesta noieta em deixa continuar... Tothom sentia pena del pobre home, fins i tot el germà de la seva esposa, que va decidir ajudar-lo. La dona no sabia com matar-lo i va parlar amb el seu germà, que li va dir que si cada dia preparava, per dinar, cansalada amb ous l'home perdria la visió i el podria matar. La dona va fer-li cas i...

Sança: Que fill de...

Alamanda: Sança! Què hi ha menors!

Sança: D'acord, ja callo...

Alamanda: L'home feia veure que cada dia veia menys fins que un dia va dir-li a la seva esposa que hauria de treballar ella per culpa de la ceguera. La dona va pensar que era la seva oportunitat. Va emportar-se el seu marit dalt del salt d'aigua, pensant que era cec i

va intentar empenyar-lo, però el marit, que no ho era, va veure el moviment de la dona i va apartar-se. *(pausa i s'encenen els llums)* La dona va caure i va morir.

Sança: I ja està?

Alamanda torna al llit amb Sança.

Alamanda: No, es diu que si aneu per Tots Sants al Salt de la mala dona, la podreu veure, però no podeu mirar-la directament als ulls, ja que farà que les aigües del gorg se us emportin.

Sança: Això es mentida.

Alamanda: Allò que se us emporti el gorg sí, però que la podreu veure no. La Mala Dona fa segles que vaga pel salt, cansada, amoïnada. No sap com fer el salt, valgui la redundància, cap a l'altre món. Ma mare va tenir una visió mentre somiava. Se li va aparèixer la Mala Dona, suplicant-li ajuda per poder marxar a una millor vida. La Mala Dona va ser tan i tan cruel, que la seva única forma de redimir-se, és fent una gesta de caràcter colossal, aquesta gesta serà evitar una guerra entre regnes. La guerra de regnats que tu provocaràs.

Sança: Alamanda, jo no vull provocar cap guerra entre regnats, m'estan obligant a provocar-la.

Alamanda: Des d'Adam i Eva, les dones sempre hem portat el mal al món.

Sança: Ja hi som. Tu et sents quan parles així? Les dones no som les dolentes! No hi ha ni bons ni dolents! Jo només vull defensar els meus drets!

Alamanda: Les dones no en tenim de drets.

Sança: Però sí deures, veritat?

Alamanda: És clar.

Sança: I no t'agradaria tenir-ne de drets? Poder prendre les teves decisions? De nenes hem d'obeir els nostres pares. Quan creixem, als nostres marits. I quan ens obeïrem a nosaltres mateixes?

Alamanda: Tinc sort de no ser una esclava. Em conformo amb això. Vos no heu passat cap hivern amb la panxa buida i calada fins als ossos pel fred. Hauríeu d'estar agraïda del que teniu. Si jo estigués en el seu lloc...

Sança: Et prometo una cosa. Si la meva empresa surt bé, et portaré amb mi i deixaré ensenyar a les joves del castell.

Alamanda: I per què hauria d'ensenyar?

Sança: Perquè tens coneixements científics avançats, gràcies a la teva mare, i vull que els transmetis a les joves de palau. T'he sentit ensenyar protocol, i saps com aportar el saber. Sabràs com és de gratificant que el vostre somni s'acompleixi.

Alamanda: Com sabeu que el meu somni és ensenyar?

Sança: Aquestes coses se saben.

Alamanda: Em sento molt agraïda. Gràcies, de tot cor.

Sança: Llavors, tornant al tema, com m'ajudarà la teva mare, l'alquimista?

Alamanda: Ella té els fresquets de l'aigua ferrosa de la Font del Ferro. Només podreu saltar vestida amb una cota de malla quan un raig us caigui a sobre.

Sança: No sé de física, però no vols dir que portar una cota de malla i que em caigui un raig a sobre, no em matarà?

Alamanda: Jo tampoc en sé gaire, però és el que em va dir la meva mare.

Sança: Crec que moriré aquesta nit.

Totes dues riuen.

Alamanda: Heu de confiar. El quid de la qüestió és que avui és Tots Sants i escolta. (*se sent un tro*) Tempesta.

Sança: Això vol dir...

Alamanda: Això vol dir que podreu saltar.

Sança: I aquest portal... On em durà?

Alamanda: A Xix.

Sança: Però si ja hi som a Xix, de què em servirà?

Alamanda: Us durà a Xix, a un altre temps.

Sança: Què?

Alamanda: Així ningú us podrà arribar a agafar mai.

Sança: D'acord. Fem-ho.

Alamanda: La meva mare és al mercat. En una hora hi serem aquí. No feu cap bajanada!

Sança: *(rient)* Per qui em preneu?

Alamanda: Per una dona valenta.

Alamanda marxa.

ESCENA 5

Recambra de la Sança. Sança està estirada al seu llit. Cops de porta.

Sança: Qui hi ha?

Alamanda: Sóc l'Alamanda, Sança. He portat la meva mare tal com us he promès. Podem passar?

Sança s'incorpora de cop del llit.

Sança: Endavant, passeu, passeu!

Entra Alamanda seguida d'una dona madura que porta a la mà un grapat d'espígol, un collaret amb una rajola catalana i un càntir amb aigua. És la Jana, l'alquimista.

Sança: Vos heu de ser...

Jana: Sóc la Jana, per servir-vos.

Sança: La vostra filla m'ha explicat el que sou capaç de fer. És real o m'esteu estafant amb mentides i enganys?

Jana: Tan real com vostè mateixa. Si voleu arribar a temps al Salt, hem de marxar de seguida. Poseu-vos el collar i la cota de malla i mulleu-vos el cos amb l'aigua d'aquest càntir. Us preguntareu per què serveix aquesta rajola que portareu al coll. Us permetrà tornar al nostre temps quan trenqueu un fragment, és semblant a trencar una rajola de xocolata. Senzill. Però sempre haureu de tornar al punt d'inici, al Castell. Heu de tenir fe en la Mala Dona. La seva màgia espiritual us ajudarà a saltar.

Sança es posa el collar i la cota de malla i es mulla amb l'aigua del càntir.

Sança: A quin temps arribaré?

Alamanda: Això encara no es controla, oi que no, mare?

Jana: No, de moment la comunitat d'alquimistes som incapaços de controlar els salts temporals. Tenim consciència que els anglesos ja han fet viatges en el temps, però nosaltres encara no ho hem experimentat.

Sança: Seré la primera?

Alamanda: I amb bona fortuna, no l'última. Sabeu què seríem capaços de fer controlant els viatges en el temps?

Jana: Filla, guardeu les vostres ambicions. Una cosa us ha de quedar clara, Sança. No podeu originar grans canvis en el temps.

Sança: Per què?

Jana: Perquè podeu aconseguir que el caos del qual parlaven els antics grecs, se'ns empassi com un estofat.

Sança: No us ho vull amagar. Tinc por.

Jana: La por demostra seny, no sou boja, Sança, sou una jove valenta. Marxem.

Alamanda i Sança: Marxem!

Fosc.

ESCENA 6

S'obren els llums. Es troben a la muntanya, al Salt de la Mala Dona. És de nit i només s'escolta com cau l'aigua i la tempesta. Encara no plou, però està a punt. Els llampecs il·luminen el cel nocturn. A escena només es troben Alamanda i Jana.

Alamanda: Sança! Esteu bé?

La veu de Sança se sent de fora de l'escenari, com si estigués lluny.

Sança: És molt alt! I la cota de malla pesa molt!

Jana: Sança! Escolteu-me bé! Només tindreu una oportunitat per saltar! No podeu fer-vos enrere, em sentiu?

Sança: Sí!

Alamanda: Sança, sigues valenta, tot sortirà bé!

Jana: Faré un compte enrere, Sança, des del deu! Quan em sentiu arribar a zero, heu de saltar! S'aproxima el teu llamp!

Sança: D'acord!

Jana: Deu, nou, vuit, set, sis, cinc, quatre, tres, dos, un, zero!

Jana i Alamanda: Salteu!

La llum de l'escenari marxa i torna en un segon. Se sent cridar la Sança, però no el soroll de caure a l'aigua. Silenci. Uns segons després es torna a sentir l'aigua. Alamanda surt d'escena per veure si hi és la Sança. Alamanda torna a entrar.

Alamanda: No hi és!

Jana: Ho ha aconseguit!

Jana mira al fons de l'escenari, que hi ha una dona descalça amb un vestit blanc, és la Mala Dona que assenteix amb el cap.

ESCENA 7

Salt de la Mala Dona, a la prehistòria. Hi ha un grapat de prehistòrics i prehistòriques corrent per l'escenari, nerviosos. Una dona està estirada amb les cames obertes, està de part. Hi ha molt desordre a escena i només se senten crits. Sança s'acosta a la dona per ajudar-la a donar a llum, ja que el part s'està complicant. Tothom s'aparta i deixen que la Sança faci de llevadora. Quan el nen finalment surt, tot roman en un profund silenci. Focus en Sança.

Sança: Nosaltres, som deu germans. Jo sóc de les petites, però encara he tingut la bona fortuna de poder veure com els meus tres germans petits naixien. No recordo el part de la meva germana Maria, ja que jo només tenia un any, però els de la resta sí. Si alguna dona del servei donava a llum en el castell, jo m'amagava entre les cortines durant hores per poder ser-hi la primera a ser-hi quan el nadó tragués el cap. Vatua l'olla com m' enxampessin! S'escoltaven els crits de la meva minyona des dels Hostalets! Em semblava increïble veure un part en directe, com el meravellós cos d'una dona, a vegades tan maltractat pel treball dur, podia fer una cosa tan increïble com atorgar la vida. La

minyona m'estirava de les orelles amb tantes ganes que me les deixava vermelles tres dies, i molt enfadada em cridava "Què hi fas aquí? Aquí no ha d'estar una nena com tu i encara menys una senyoreta del castell!" Jo feia un pet amb la boca i començava a estirar el cos cap a terra per tal que em deixés anar. La dona era ja gran, per això no oposava gaire resistència i jo tornava als meus menesters, d'espia entre les cortines veient com el capet bru dels nadons s'obria pas entre la natura salvatge que era la seva mare, cridant, lluitant pel seu fill des del segon zero. De nena deia que volia ser llevadora. No em van caure de clatellots! Em deien, altra vegada, que el meu deure era comportar-me com el que era, una senyoreta. Llavors em van prohibir la que era l'altre de les meves dues passions juntament amb la música, la medicina. Estava tan enfadada! I mireu, he hagut de viatjar en el temps per poder complir un dels meus desitjos, ajudar a portar al món a un nadó. M'he sorprès. M'han deixat fer sense apartar-me ni tan sols una vegada. Malgrat parlar llengües diferents, ens hem entès i estaven tan angoixats que han hagut de pensar que era una deïtat que havia baixat del cel per ajudar-los. Posaven ulls com a plats. Aquesta pobra gent no té suficients avenços científics per fer un part sense perill i, encara menys, un part com aquest. Tenia el cordó que l'unia a la seva mare lligat al coll. Ha estat un miracle que no s'hagi ofegat. Escolteu. Ho sentiu? Silenci. Tot s'ha quedat tranquil, en pau. Aquest nadó, hauria de ser nomenat sota aquest nom, Pau, per la calma que ha aportat a la seva família. Ara tots estan tranquils. Tot ha sortit bé.

Sança trenca un fragment de la rajola catalana i torna al seu temps. Fosc.

ESCENA 8

Sala del tron. Sança entra a escena. No hi ha ningú més.

Sança: Pare!!! Pare!!! On sou? Haig de parlar amb vos urgentment! És important! De debò que és molt important! Pare!!!!!!

Jaume I entra a escena amb una camisa de dormir i arrossegant els peus per terra, tapant-se els ulls per l'excessiva claredat.

Jaume I: Esteu boja? Quins crits són aquests? Sabeu quina hora és? Per què esteu tan accelerada? I per què porteu una cota de malla?

Sança: No us ho creureu quan us ho expliqui, he viatjat en el temps!

Jaume I: M'heu despertat per dir-me que us he llevat en el bell mig de la nit perquè heu somiat que viatjàveu en el temps?

Sança: No! Pare, no es tracta de cap somni, he viatjat de debò, a través dels segles, he arribat a la Xix de fa anys i anys, poblat per gent que anava mig nua i vivien en coves.

Jaume I: Em sembla molt bé que dins del vostre capet tingueu idees estrambòtiques, però feu el favor de no despertar-me de matinada per coses tan irrellevants com aquesta!

Sança: Pare, seieu si voleu, haig d'explicar-vos una història.

Jaume I intenta marxar d'escena, però Sança li agafa la mà.

Sança: Pare, si us plau, escolteu-me.

Jaume I: Vos creieu que després del dia que m'heu donat avui us vull escoltar? També voleu donar-me la nit?

Sança: Si no voleu escoltar les veritats que haig de dir, no ho feu, però us obriran un nou món.

Jaume I: Sança, fem un pacte.

Sança: No m'agrada com sona això.

Jaume I: Jo us escoltaré si accediu a casar-vos de bona gana, sense provocar cap conflicte més.

Silenci. Sança rumia la idea.

Sança: Amb una petita variació. M'acompanyareu.

Jaume I: On voleu que us acompanyi?

Sança: A un altre temps, pare, he viatjat en el temps. Mireu.

Sança es despenja el collar amb la rajola trencada.

Jaume I: Una rajola catalana trencada.

Sança: No, pare, és el vestigi del meu primer viatge en el temps. Coneixeu la història de la Mala Dona?

Jaume I: És clar que la conec!

Sança: M'ha ajudat a fer el meu primer viatge. He fet el salt d'iniciació. Ara sóc capaç de viatjar en el temps i vull que m'acompanyeu. Hi ha un nou món per descobrir i moltes lliçons per aprendre dels nostres avantpassats... o descendents.

Jaume I: És cert això que dieu?

Sança: No podreu saber-ho fins que feu el vostre salt d'iniciació. M'acompanyareu?

Jaume I: És massa perillós. Sóc massa important per desaparèixer.

Sança: El que us passa és que teniu por.

Jaume I: No tinc por.

Sança: I per què no m'acompanyeu?

Jaume I: Jo...

Sança: La nit encara no ha acabat.

Jaume I: No tardarà a sortir el sol per orient.

Sança: Llavors hem de marxar ara mateix.

Sança surt d'escena i torna uns segons més tard amb el càntar, la cota de malla del seu pare i la rajola catalana penjada al coll.

Jaume I: Què és tot això?

Sança: És els instruments que necessitem per poder viatjar en el temps. (*Sança li posa el collar al seu pare*) Confieu en mi. Viurem una gran aventura, com les que m'explicàveu quan era nena.

Jaume I: Confiaré en vos, filla, per tal que entengueu que us estimo amb tot el meu cor i l'única cosa que desitjo és que tingueu una bona vida. No em decebeu.

Sança: No ho faré, pare.

Jaume I: Expliqueu-me. Com ho farem?

Sança: Primer de tot, hem de fer un salt d'iniciació. El primer salt en el temps l'hem de fer d'una manera en concret o no sortirà correctament. Però si surt bé i hem après alguna cosa del nostre viatge, serem capaços de fer un de nou, només trencant un fragment d'aquesta rajola i amb molta fe.

Jaume I: Fe en qui? En Déu, nostre senyor?

Sança: No, fe en nosaltres mateixos. El següent que heu de saber és com es fa el salt. Heu de vestir-vos amb la cota de malla i mullar-vos amb l'aigua d'aquest càntir. Hem de marxar al Salt de la Mala Dona la nit de Tots Sants i que hi hagi tempesta.

Jaume I: Ja sabeu, filla... que les tempestes a mi...

Sança: Sou un covard.

Jaume I: Com us atreviu a parlar-me així?

Sança: Us espanta mullar-vos?

Jaume I: És clar que no. No sóc una dona.

Sança: Què?

Jaume I: Que no sóc una dona.

Sança: Se suposa que una dona ha de tenir por les turmentes? Ens hem d'amagar sota un sostre i cridar (*amb veu aguda*) Un príncep en la sala? (*preguntant al públic, corrent per l'escenari*) Vostè és un príncep? No? No n'hi ha de cap aquí? Sempre en surt un!

Algú crida darrera de l'escenari: El que sempre es demana és un metge, no un príncep!

Sança: I jo perquè voldria un metge? Si jo només sóc una damisel·la en problemes, que necessita un príncep, o en la seva falta, un cavaller, que la rescati. Pare, no em fan por les turmentes. Hi haurà dones que sí que els faran por, però també hi haurà homes que els en farà.

Jaume I: Defenses això, però després necessitareu un home que cuidi de la vostra persona.

Sança: I no me'n puc cuidar jo de mi mateixa?

Jaume I: Jo vull que se'n cuidi de vos un home respectable.

Sança: Ah!

Jaume I: A veure, quin és el següent pas?

Sança: El següent pas és anar al Salt de la Mala Dona, pujar-hi a dalt de tot i esperar que un raig ens caigui a sobre. Llavors podrem saltar.

Jaume I: Un llamp? Vestits amb cota de malla? Morirem!

Sança: Això els vaig dir jo, però...

Jaume I: A qui els vas dir? És veritat. Com saps com fer un viatge en el temps? Estàs desafiant la voluntat de Déu, nostre senyor.

Sança es queda uns segons en silenci.

Sança: En el tracte, no estava inclòs que jo us digués com ho he descobert.

Jaume I: Doncs vull canviar el tracte.

Sança: Això no us ho penso explicar ni tan sols si...

Jaume I: Ni tan sols si no us obligo a casar-vos?

Sança rumia el conflicte intern en el qual es troba.

Sança: Ni tan sols així. No puc delatar a qui em va il·lustrar. Jo sóc viva i he saltat. Atreviu-vos-hi vos i podreu veure amb els vostres propis ulls la Xix d'un altre temps.

Jaume I: Marxem cap al Salt de la Mala Dona. Vull comprovar si m'esteu enganyant.

Sança: No ho faig, pare, no us enganyo. Teniu la meva paraula.

Marxen d'escena i fosc.

ESCENA 9

Salt de la Mala Dona, de matinada. En escena no hi ha ningú.

Sança: Quan us ho digui, no podreu fer-vos enrere. Haureu de saltar.

Jaume I: Si m'enganyeu, anireu al infern!

Sança: Pare?

Jaume I: Digueu.

Sança: Feu el favor de callar i salteu, que ja ve el raig!

Cau un llamp. Les llums de l'escenari fan una pampalluga i pare i filla criden. Fosc.

ACTE 2

ESCENA 1

Habitació de Joan Orpí a les fosques, segle XVII. Hi ha un escriptori amb una espelma i molts papers desordenats a sobre. Llegeix un manual de dret i s'estira dels cabells amb estrès. Està sol recitant els articles preparant-se per l'examen final. Està tan concentrat estudiant que no se sorprèn en veure Jaume I i Sança aparèixer del no-res.

Joan Orpí: L'article dos, barra nou-cents setze era... Eh... La... Ostres ja! Només miro la primera paraula (*mira la primera paraula de l'article*) Tots... Tots què? Suspendré l'examen, segur que el suspenc! (*queda bocabadat mirant l'espelma*) Mira l'espelma com titil·la... (*alça la mirada i veu els visitants*). Ep! Què hi feu en la meua llar, estrangers, en aquesta nit ferrosa? O és cert que potser estic delirant d'observar de forma detinguda aquell que per l'antiguitat era el déu foc?

Jaume I: Com no podeu saber qui sóc jo? Jo sóc el gran Jaume I el...

Sança: No feu cas de mon pare! El seu nom és Jaume i el meu Sança, i som deliris que provenen de la vostra ment inquieta, porteu massa estudiant, per cert, que estudieu?

Joan Orpí continua repassant els articles de dret. Jaume I agafa a la seva filla de la mà i l'aparta de l'escena.

Jaume I: Com us atreviu a dir que som deliris? Nosaltres som la família reial!

Sança: És que no en sabeu res? Qualsevol canvi en el passat, pot desencadenar...

Jaume I: Grans canvis en el futur. I si en realitat no estem en el passat sinó en el futur?

Sança: Llavors estarem en el nostre futur, que al seu torn, serà el passat d'algú.

Jaume I: Si diem qui som, ens tractaran amb respecte!

Sança: Pare, és que no enteneu res? Buscar el respecte en altres temps no era el que jo volia ensenyar-vos. Us volia mostrar que hi ha més món a part del castell.

Jaume I: I no creieu que abans d'haver provocat aquesta embolicada, no era més fàcil haver-me portat a una ruta a cavall, que sé jo, per Can Mas?

Sança: No ho enteneu. Us volia treure del vostre entorn. Estàveu massa capficats amb les obligacions de rei i...

Jaume I: Vos no ho sabeu perquè mai sereu reina, sereu una infanta més. No enteneu all del qual us parlo.

Sança: No, no sóc capaç d'entendre-ho. Aquest sempre ha estat el nostre problema. Un dia vos vau decidir deixar de ser pare per fer metamorfosi en rei.

Jaume I: Creieu que no us estimo?

Sança no contesta i torna amb Joan Orpí.

Sança: Puc ajudar-vos d'alguna manera? Com us dieu?

Joan Orpí: El meu nom és Joan Orpí i sóc estudiant de dret. Un deliri com vos sap de lleis? Demà faig l'examen final, i estic massa neguitós.

Sança: No en sé massa de lleis, però si ho preferiu, puc preguntar-vos els articles.

Joan Orpí: Em seria de gran ajuda, deliri Sança! Si us plau, tractem-nos de tu, al cap i a la fi, som joves i tu ets el meu deliri.

Tots dos riuen.

Sança: Em sembla bé! Llavors, per on preferiu començar?

L'escenari queda il·luminat únicament per l'espelma.

Jaume I: Molts de vosaltres pensareu que l'antagonista d'aquesta història sóc jo, el repressor. Però vull explicar-vos el meu punt de vista de tot això, perquè l'antagonista, en la seva pròpia història anomenada vida, és l'heroi. Em vaig casar i vaig tenir un fill, per la meua dolça esposa va morir i jo vaig tornar a contraure matrimoni, amb la qual vaig tenir nou preciosos fills, entre els quals trobem la nostra protagonista, la Sança. Ella no hauria d'haver nascut en la nostra família, però és tan nostra com d'ella mateixa. És diferent de la resta de germans i germanes que té. Sabeu la frustració que suposa, ja no com a rei, sinó com a pare, el fet que la vostra filla vagi a contracorrent? Jo vaig alletar els seus somnis des que va néixer. I us ho juro pel més sagrat que jo no pretenia per res del món treure-li el seu somni de les mans. Però va créixer. I tots sabem que vol dir créixer. Quan a una dona de la família reial li surten els pits... Vol dir que ja toca casar-

la. Tant de bo no fos necessari! Si fos per mi, no la casaria, de debò la deixaria voltar lliure pel món com un pardal, perquè jo sé que va néixer per això. Però, simplement, no puc. No puc posar-me un regne, que dic un regne, dos regnes! En la meua contra només pels “insignificants desitjos” d’una adolescent. Sabeu el dilema en el qual em trobo? Jo vull que la meua filla sigui feliç! Creieu que ho faig per molestar-la? És clar que no! Però ser rei t’obliga a anteposar el benestar del poble per damunt dels teus principis i fins i tot de la teua família. Sabeu com ho odio? Em direu que abdiqui, i podria acceptar, però el meu primogènit pujarà al tron i obligarà la Sança a casar-se. Si no sóc jo el botxí que li talli les ales de la llibertat, ho serà un altre. El pla de la meua filla ha funcionat. Encara estic assimilant com, perquè realment no he notat cap sensació desconeguda dins del cos en fer la travessia, però aquí estem. Jo, desconcertat, i ella fent-se amiga d’un estudiant de dret. El món no té sentit. Què faig? Què puc fer? Trenco l’acord i condemno el regne o segueixo l’acord i condemno la meua filla? Prou. Ja n’hi ha prou. El més sensat és casar-la. No puc posar en perill la vida de centenars de persones només per un acte de rebel·lia de... de la meua princeseta.

S’encenen els llums i Jaume I veu com Joan Orpí estudia amb la Sança. Jaume I agafa un llibre de dret i es dirigeix al fons de l’escenari per llegir-lo en silenci.

Joan Orpí: Amiga deliri, això és caca de vaca, estic fart d’estudiar!

Sança: Amic delirat, com pots parlar de forma tan vulgar amb la presentació que ens has fet? Ets un poeta! No t’agrada la poesia?

Joan Orpí: És la cura de l’ànima, o això diuen.

Sança seu sobre l’escriptori de Joan Orpí i comença a rebregar papers fins que troba plànols i dibuixos de vaixells?

Sança: O més aviat prefereixes dibuixar?

Joan Orpí: No, més aviat no, deixa els fulls (*intenta arrencar els fulls de les mans de Sança, per ella no el deixa*)

Sança: Què amagues?

Joan Orpí: Res.

Sança: I si no amagues res, per què m'intentes treure de les mans aquest grapat de fulls, no volen dir res, o potser sí...?

Joan Orpí: No callaràs fins que t'ho expliqui, oi? *(Sança assenteix amb el cap)* El meu desig és viatjar, però, però és massa perillós...

Sança: Qui t'ha dit que viatjar és massa perillós?

Joan Orpí: Toth... Tothom...

Sança: Qui és tothom?

Joan Orpí: La família...

Sança: I on vols viatjar?

Joan Orpí: A les Amèriques, la meua família està passant per un mal moment econòmic i he sentit que és la Terra dels Iguals.

Sança: La terra dels iguals? Què vols dir?

Joan Orpí: No hi ha diferència entre homes i dones, elles cacen i ells cuiden dels infants i a l'inrevés, com millor els convingui.

Sança: Caçar? Les Amèriques?

Joan Orpí: No saps que és caçar?

Sança: Sí, sí que ho sé, però m'ho descrius com una societat una mica... Endarrerida.

Joan Orpí: Són les Amèriques! Van uns quants segles per darrere nostre!

Sança: I on és la Terra dels Iguals?

Joan Orpí busca entre tots els papers un full plegat. Quan el troba, l'estén sobre la taula i assenyala amb el dit allà on és Amèrica.

Joan Orpí: És aquí.

Sança queda bocabadada, ja que en el seu temps les Amèriques no s'han descobert, però ho dissimula per no provocar cap canvi en la història.

Sança: I què fas aquí, embadalit, mirant uns manuals de dret? Surt a veure el món!

Joan Orpí: Tant de bo fos tan fàcil... Necessito aprovar la carrera per tal de tenir una feina fixa i després, quan estalviï un xic, poder viatjar a la Terra dels Iguals.

Sança: I quan estalviïs, malgrat ser perillós, hi aniràs?

Joan Orpí: Sí, és el meu somni.

Sança: M'omple d'orgull.

Joan Orpí: Com puc fer, amiga deliri, que tinguis un vestigi que he viatjat a les Amèriques?

Sança: Mmmm... Jo no podré saber si has viatjat, però d'una manera molt especial aconseguiré que no te n'oblidis del teu somni de viatjar i lluitis per ell.

Joan Orpí: Com ho faràs, amiga Sança?

Sança: T'agraden les sorpreses?

Joan Orpí: De tant en tant, una no està malament.

Sança: Llavors serà una sorpresa.

Joan Orpí: Ets un deliri increïble, per què has de ser producte de la meva imaginació i no real?

Sança: *(riu)* Ai, Joanet, no puc ser real, canviarien massa coses en el món. Pare?

Jaume I deixa a la taula el llibre de dret que estava llegint i es dirigeix al lloc on són Sança i Joan Orpí.

Jaume I: Digueu, filla.

Sança: No voleu parlar amb ell?

Jaume I: No serà necessari. Bona fortuna pel vostre examen.

Joan Orpí: Moltes mercès. I Sança, gràcies per obrir-me els ulls. Viatjaré, compliré el meu desig, gràcies deliri meu.

Sança s'abraça a Joan Orpí, aquest queda sorprès pel seu acte d'estima i Jaume I i la seva filla trenquen un fragment de la rajola catalana. Fosc. Tornen a la seva època.

ESCENA 2

Sala del tron al castell de Jaume I, segle XIII, Jaume I i Sança estan a terra, estirats.

S'aixequen.

Jaume I: Em mereixo una explicació! Digueu-me, què és el que m'heu fet veure?! Bruixa!

Sança: Pare! Feu el favor de calmar-vos, si us plau, i deixeu-me que us ho expliqui, no és bruixeria, és alquímia.

Jaume I: Està prohibida igual! Anireu a l'infern, heretge!

Sança: Ah, per favor, és que no heu après res?

Jaume I: Què se suposa que hauria d'haver vist, m'ho podeu explicar? Per què no ho comprenc!

Jaume I agafa del coll de la camisa a Sança, amenaçant-la.

Jaume I: Sou una bruixa, una bruixa!

Sança: No pare, no!

De fons se senten crits dient "bruixa, bruixa"

Jaume I: Sí, sou una bruixa, i sabeu que fem amb les bruixes?

Sança: No, pare, si us plau, no sóc cap bruixa, de debò!

Jaume I: Bruixa i mentidera, ho teniu tot! Sabeu que us manaré fer?

Sança: No, no, no! Si us plau, pare, no, si us plau.

Jaume I: Us manaré engarjolar i després anireu a la foguera!

Jaume I empenta la Sança que cau a terra.

Jaume I: Guardes!

Entren dos guardes que es posen a banda i banda de l'escenari, Sança no s'ha aixecat.

Jaume I: Empresoneu-la!

Els guardes agafen Sança pels braços i se l'emporten a la presó mentre ella arrossega els peus per terra amb el cap cot.

Sança: Us penedireu d'això, pare! Us penedireu!

Surten d'escena i fosc.

ESCENA 3

Garjoles de matinada. A escena només hi ha una espelma. Sança està asseguda i passa la mà per sobre, sense arribar a tocar-la per no cremar-se. S'estira a terra i mira el sostre. Se la sent respirar i de tant en tant sospirar.

Sança: Tant lluitar per res. Per morir. El que he pogut aprendre quedarà entre els barrots d'aquesta garjola.

Sança s'asseu als peus de l'escenari i comença a desesperar-se. S'agafa el collar i el toca amb nerviosisme.

Sança: I ara què faig? Serà impossible sortir d'aquí! Què puc fer? Què puc fer?!

Sança s'aixeca, i a les fosques comença a donar voltes per l'escenari, fins que uns tocs a la porta la treuen de la seva abstracció. Parlen xiuxiuejant.

Alamanda: Sança? Puc passar?

Sança: Alamanda! Digues que has vingut a treure'm d'aquí, si us plau!

Alamanda: Més aviat no...

Sança: I què fas aquí?

Alamanda: Vinc a portar-vos l'esmorzar.

Sança: L'esmorzar? A quina hora vam arribar?

Alamanda: De matinada, us heu quedat adormida. Heu portat al vostre pare a un viatge en el temps? Esteu boja!

Sança: Pensava que funcionaria i mireu-me ara. Empresonada i condemnada a mort.

Alamanda: D'això vinc a parlar-vos, el vostre pare diu que si demaneu perdó en audiència i dediqueu la vostra vida a la Santa Església, us perdonarà.

Sança: Però jo no vull ser monja! Vull ser trobairitz!

Alamanda: I jo reina d'Aragó, per o accepteu o us condemnaran a la foguera! Sança, l'alquímia es considerada un pecat, us vam advertir!

Sança: Pensava que un viatge en el temps obriria la ment del meu pare...

Alamanda: Ho ha fet?

Sança: Doncs no...

Alamanda: Hauríeu d'haver marxat quan vau poder! Sança?

Sança: Què?

Alamanda: El vostre collar!

Sança: Què li passa?

Alamanda: No us l'han tret! El vostre pare va oblidar-se'n del collar del temps!

Sança: Això vol dir...

Alamanda: Això vol dir que imagineu un lloc i feu el salt en el temps!

Sança: M'encobrireu?

Alamanda: Diré que us he buscat per totes les garjoles i no hi éreu. Marxeu!

Sança tanca els ulls i desapareix. Alamanda bufa l'espelma i l'escenari queda a les fosques.

ESCENA 4

Can Xiix, segle XX, a escena hi ha un banc i una tauleta amb un drac güell petit. Al banc està assegut dibuixant en un quadern Francesc d'Assís Berenguer, deixeble d'Antoni, home d'edat avançada, qui està donant voltes per l'escenari fent indicacions al seu estudiant.

Gaudí: A veure, Berenguer, què hi veieu?

Berenguer: Una de les vostres obres més conegudes, el Drac Güell, per versió en miniatura.

Gaudí: I quina és la tècnica emprada?

Berenguer: Composició: tessell·les.

Gaudí: Aixequeu-vos, toqueu-lo, sentiu-lo!

Berenguer s'aixeca i agafa el Drac Güell, mirant-lo per tots els costats.

Gaudí: Ara seieu i dibuixeu-lo de memòria.

Berenguer: Què? No em donarà temps!

Gaudí: Vint-i-set, vint-i-sis...

Gaudí va dient els segons que queden.

Berenguer: Ja va! Ja va!

Gaudí acaba de comptar els segons i li arrenca de les mans el full amb el dibuix.

Gaudí: I... Temps! Què tenim aquí?

Berenguer: Jo... mestre... No m'ha donat...

Gaudí: Una merda ben grossa!

Berenguer: Mestre! Què vol si només em deixeu trenta segons!

Gaudí pega a Berenguer amb el full de paper al nas.

Gaudí: Malament! Tot malament! Nano, el teu pare no et deia que l'artista necessita el seu temps per fer una gran obra mestra? Aquí on veus aquest petit drac güell, darrere hi ha hores i hores de dedicació i amor.

Berenguer: Llavors?

Gaudí: Vol dir que us he posat a prova. La lliçó ha acabat aquí.

Gaudí intenta sortir d'escena, per Sança l'atura.

Sança: Atureu-vos, si us plau! Espereu, mestre!

Gaudí es dona la volta i camina cap a Sança, s'ajup lleugerament fins que la seva cara queda a l'altura de la d'ella, a menys d'un pam.

Gaudí: Per l'amor de Déu! Sou la *Gioconda*!

Sança: Eh? No, no! Jo sóc la Sança!

Berenguer: Mestre, aquesta noia no és pas la *Gioconda*.

Gaudí: És evident, Berenguer! Però té el mateix somriure misteriós de la *Gioconda*.

Berenguer: Això és un altre tema...

Gaudí: Petita *Gioconda*, jo soc en Gaudí, Antoni Gaudí, arquitecte. I aquest tros d'ase és el fill del meu mestre, el petit Francesc d'Assís Berenguer. Nen! No badis i saluda!

Berenguer: Ho... Hola.

Sança: M'agradaria saber quan em cobraríeu pel *drag queen*.

Gaudí i Berenguer comencen a plorar del riure.

Gaudí: Ai nena, quin riure. No és una "drag queen" és un drac güell!

Sança: Ahm?... Això. Quant em cobreu?

Gaudí: No està a la venda, és l'esbós que vaig emprar per fer l'original, el que trobem a Barcelona.

Sança: Si us plau... Al meu pare el faria molta il·lusió.

Berenguer: A mig país li faria il·lusió tenir aquesta figureta guarnint un prestatge de casa.

Sança: De debò que us el puc pagar.

Gaudí: Com?

Sança: Poseu un preu.

Gaudí s'emporta a Berenguer a un racó de l'escenari.

Gaudí: No és l'original, aquell el vaig perdre.

Berenguer: Gaudí!

Gaudí: Sóc un bohemí! No puc viure de forma pulcra! Espereu! Tinc una idea!

Berenguer: Ai quina por...

Gaudí: Sançaàààà! Maaaaca! Si endevineu què anirà en aquesta placeta us donaré el Drac Güell.

Sança: I com ho puc saber?

Berenguer: Poseu-hi imaginació.

Gaudí: Només teniu un intent.

Sança surt i torna uns instants després.

Sança: El que aquí falta és una ermita!

Gaudí aplaudeix, la jove ha encertat.

Berenguer: Estic dissenyant l'ermita de Can Xiix amb la supervisió del meu mestre, però és exageradament perfeccionista!

Gaudí: D'això tractava la lliçó d'avui, Berenguer. La pressa no ens ajuda els artistes. Si l'esbós està mal fet, l'escultura o l'edifici serà un desastre assegurat! Prefereixo tardar cent anys a acabar una construcció abans que sigui un nyap!

Sança: Però en cent anys vos sereu mort!

Gaudí: I què? Jo confio plenament en els arquitectes i constructors catalans. Amb unes bones indicacions aconseguiran que la meua obra mestra llueixi en el bell mig de Barcelona, cada nit, amb la gran creu lluminosa.

Sança: Quina és la vostra gran obra mestra?

Gaudí: La Sagrada Família! Serà una cruïlla per als barcelonins i la resta de catalans, un lloc on les famílies podran reunir-se sota l'empar de Déu, nostre senyor.

Berenguer: Mestre, li entregareu el petit drac finalment?

Gaudí: Sí. Teniu, *Gioconda*. Cuida'l bé, que està fet amb molt d'amor.

Sança: Gràcies!

Sança s'allunya de la zona i els artistes ja tornen a discutir.

Gaudí: És perfecte l'esbós excepte aquest pedrot, si no el treus d'aquí li caurà al cap a un feligrès! Tap de suro!

Sança: Bohemis...

Sança trenca un fragment de la rajola i torna al seu temps.

ESCENA 5

Garjoles del castell de Jaume I, segle XIII, L'escenari està il·luminat amb llums de peu.

Alamanda: Què fas? Per què has tornat!

Sança: Quant de temps he estat fora?

Alamanda: Ni deu minuts!

Sança: Digueu al meu pare que estic disposada a negociar.

Alamanda: Segur?

Sança: Va!

Alamanda: Ja vaig, ja vaig...

Alamanda marxa d'escena i poc després entren els mateixos guardes que l'han empresonat per treure-la d'allà.

Sança: Hola nois...

Sança estira els braços. Els guardes l'agafen per sota les aixelles i surten d'escena amb ella.

Fosc.

ESCENA 6

Sala del tron de Jaume I, els guardes deixen anar la Sança que cau al terra davant del tron del seu pare. Jaume I fa que els guardes es retirin amb un gest de la mà. Sança es posa en peu.

Jaume I: Filla...

Sança: Pare...

Jaume I: Heu esmorzat?

Sança: No.

Jaume I: Voleu prendre alguna cosa?

Sança: No, gràcies. No tinc gana.

Jaume I: Heu fet cas del consell d'Alamanda?

Sança: Respecte d'això... Us porto un present. Sé quant us agraden els dracs i us he portat un de petit, és un amulet que us protegirà.

Jaume I: Ja hi som amb les bruixeries?

Sança: No, pare, mireu, només és una figureta d'un arquitecte barceloní molt famós.

Jaume I: Ah sí? Quin arquitecte?

Sança: No el coneixereu...

Jaume I: M'esteu dient inculte?

Sança: No, pare, per es que és impossible que el coneixeu.

Jaume I: Per què?

Sança: Perquè pertany al futur...

Jaume I: Heu tornat a viatjar?

Sança: Jo...

Jaume I: Heu tornat a viatjar?! Malgrat que us vaig advertir? Guàr...

Sança: No! Pareu si us plau. Atureu-vos a pensar. Els viatges ens mostren meravelles, mireu aquest petit drac. No us sembla maco?

Jaume I agafa el Drac Güell i l'observa per tots els costats.

Jaume I: Sí, la veritat és que és ben maco...

Sança: Aquesta figureta no us està fent cap mena de mal! Quin mal hi ha en viatjar en el temps?

Jaume I: Que si Déu nostre senyor hagués volgut que viatgéssim en el temps ens hauria donat la capacitat i no ho hauríem d'haver cercat en encanteris i bruixeries de tota mena.

Sança: Que no són encanteris! Els encanteris són dolents, això no! Estem buscant el nostre destí per mitjà d'aquests viatges, ens estem coneixent a nosaltres mateixos! Jo miro aquesta figureta i us veig a vos.

Jaume I: Em veieu a mi?

Sança: Sí, us veig a vos! Ostres ja! Us veig a vos!

Jaume I: En què em veieu?

Sança: En què teniu una cuirassa sota la qual us refugieu, però en veritat és fàcil trencar-vos, ferir-vos, perquè teniu por del món!

Sança aixeca el drac per llençar-lo contra el terra, per Jaume I l'agafa del canell per impedir-ho.

Jaume I: Pareu, si us plau, pareu. El drac és l'ésser que penso que em representa.

Sança: Per valentia?

Jaume I: No, perquè no es rendeix, igual que jo no em rendixo amb vos, Sança. Sou la meva filla.

Jaume I s'aixeca i abraça la seva filla.

Sança: No m'abraçàveu des que vaig complir deu anys...

Jaume I: Ho sé, i em sap realment greu. No vull tornar-me a barallar amb vos, Sança.

Sança: Amb això que voleu dir?

Jaume I: Que trenco l'acord. No us hi casareu fins que estigueu preparada... I amb qui vos vulgueu.

Sança: De... De debò? No és cap engany?

Jaume I: No, filla, vos sou davant de tot. No em puc permetre perdre-us. Us estimo, filla.

Sança abraça el seu pare amb llàgrimes als ulls.

Sança: I jo a vos, pare... Gràcies per escoltar-me, gràcies per entrar en raó.

Jaume I: No, gràcies a vos per fer-me canviar d'opinió. Llavors, quan fem el següent viatge? Alguna idea?

Sança: Mmm... Fa quant que no participeu en una justa? Quan era nena em vau dir que us apassionaven.

Jaume I: Sí que m'agradaven, oi tant que sí. Deu fer uns deu anys que no hi participo en cap.

Jaume I i Sança es somriuen. Es donen la mà, tanquen els ulls i desapareixen. Fosc.

ESCENA 7

Camp d'entrenament de Toni Bou, segle XXI. Toni Bou està descansant a sobre d'una pedra amb el casc de la moto a la mà. Sança i Jaume I s'acosten per parlar amb ell.

Sança: Bon dia!

Toni Bou: Ei! Bon dia! Veniu a entrenar amb les motos?

Jaume I: Amb les què?

Toni Bou: Les motos! O veniu per entrenar amb bici?

Jaume I: Bici?

Toni Bou: Ei, sou molt graciosos, per ara de debò, què entreneu?

Sança: Eh... Et sonarà estrany, però t'agradaria fer una justa?

Toni Bou: Una justa? Com les que feien els cavallers de l'Edat Mitjana?

Sança: Exacte! Amb el meu pare! Fa molt que no fem justes, vull dir... competicions ambientades en l'Edat Mitjana... Serà divertit!

Toni Bou: Sí, pot ser-ho. Per cert, com us dieu?

Jaume I: Jo em dic Jaume pri... Jaume, i ella és la meva filla Sança.

Toni Bou: Encantat! Jo sóc en Toni Bou. Jaume, tens moto o te'n deixo una?

Jaume I: Què? Sança, no em fareu pujar a un d'aquests éssers de l'inframón, no?

Toni Bou: Eh, que si no saps anar en moto, podem pensar una altra cosa.

Jaume I: Per exemple?

Sança: A cavall!

Toni Bou i Jaume I: A cavall?

Sança: A cavall! És una idea brillant! Toni, tu vas en moto i el meu pare a cavall!

Toni Bou: Sança, una moto té una velocitat moltíssim més superior a la d'un cavall!

Sança: A veure, com funciona?

Toni Bou: Espera aniré per una moto amb menys cilindrada.

Toni Bou surt de l'escenari i Sança també. Jaume I es queda sol.

Jaume I: Eh! Ja m'han deixat sol aquest parell. La veritat és que és curiós fer un viatge en el temps. La Sança ha aconseguit obrir-me els ulls. Quan em va mostrar la figureta del drac güell... Em va remoure tots els sentiments que habitaven dins del meu cor. Té raó. No la puc obligar a estar amb qui no estima.

Toni Bou entra amb la moto, representada per mitjà d'un manillar. Sança entra a la vegada amb un cavall, representat per un pal d'escombra amb el cap d'un cavall de joguina a la punta.

Toni Bou i Sança: Ostreeees!

Jaume I: Carai, al final on pujo jo?

Sança: Toni, tu puja a aquesta moto de menor cilindrada i pare, vos pugeu al cavall.

Toni Bou: Això és surrealista! Però serà divertit!

Sança: Cavallers, pugeu als vostres cavalls i motos, qui dels dos guanyarà?

Primera veu de fons de l'escenari: Toni Bou mai perd una competició!

Segona veu de fons de l'escenari: És cert!

Sança: Cavallers! Empunyeu les vostres llances al sol i que guanyi el millor!

Sança s'aparta i se sent la moto d'en Toni Bou. Jaume I s'agafa fort de la crin del cavall i comença la justa. Fan unes quantes voltes. La gent va cridant i animant als dos contrincants, criden la mateixa quantitat de vegades a Jaume I, que a Toni Bou. A la tercera volta Jaume I cau del seu cavall i Toni Bou guanya, que baixa de la seva moto i ajuda a Jaume I a aixecar-se del terra.

Jaume I: Ha estat la millor justa de la meva vida! M'ha rejuenit quinze anys com ha poc!

Sança: Ai pare...

Toni Bou: Tens raó, Jaume, és de les coses més divertides que he fet mai. Voleu prendre aigua?

Jaume I: Moltes mercès.

Sança assenteix amb el cap. Tots tres seuen a terra i beuen aigua d'una cantimplora, rient. Quan acaben Toni Bou s'aixeca.

Toni Bou: Nois, un plaer haver provat una cosa tan diferent amb vosaltres! Però s'ha fet tard i avui dino a casa de la meva mare, ens veiem en una altra ocasió, col·legues!

Toni Bou surt d'escena amb la seva moto mentre Jaume I i Sança s'acomiaden d'ell amb la mà.

Sança: Parlo jo primer o parleu vos?

Jaume I: Només us vull dir, filla, que és la cosa més divertida que he provat en anys! Són ben estranys aquests artefactes, oi? Són monstres de ferro!

Sança: Són les màquines que utilitzen en aquest temps.

Jaume I: Sí, per això no és el que més m'ha impactat. El que més m'ha sorprès, tant en aquest viatge com el que vam fer a l'estudiant de dret, és l'amabilitat de les gentes de Xix, sembla que al final, vam aconseguir transmetre algun valor de bo.

Sança: És clar pare! Voleu tornar?

Jaume I: Quants fragments de rajola catalana et queden?

Sança: Set fragments.

Jaume I: Doncs que estem esperant! Moltes aventures ens esperen!

Pare i filla, junts, trenquen el fragment de rajola i tornen al seu temps. Fosc.

ESCENA 8

Castell de Jaume I, segle XIII. Sala del tron, al migdia. Jaume I i Sança apareixen, rient.

Jaume I: Ha estat genial! A qui visitem ara?

Sança: No n'heu tingut prou?

Jaume I: És clar que no! Queden massa coses per descobrir!

Sança: I ara, a qui visitem?

Jaume I: Tinc una idea!

Sança: De què es tracta?

Jaume I: Vos m'heu portat a conèixer al millor cavaller en justes de tota la història. Ara jo us vull portar a conèixer a un gran escriptor.

Sança: Què? De debò?

Jaume I: Ara ja no teniu ganes de parar, eh.

Tots dos riuen.

Sança: I quan marxem?

Jaume I: Doneu-me la mà. Partim ja!

Fosc.

ESCENA 9

Carrer Principal, segle XVI. Miguel de Cervantes acompanya al seu pare cirurgià per el camí reial, ja que es el cirurgià de la monarquia de la època. Cervantes és jove i està avorrit estirat a terra.

Cervantes: Otra tarde en este pequeño pueblo y las musas no vienen a mi. ¿Qué voy a hacer si la inspiración no acude a mi persona y me quedo anclado sin poder escribir una sola palabra? ¡Moriré si no logro escribir nada!

Sança i Jaume I entren a escena

Sança: Bon dia! Què esteu de peregrinació?

Cervantes: Buenos días bella dama, si no os importa, os contestaré en mi lengua materna pues me avergüenza estropear esta maravillosa lengua vuestra que es el catalán.

Sança: Pero, ¿Entendéis el catalán?

Cervantes: Sí, logro entenderlo, pero soy incapaz de hablarlo.

Jaume I: Bon dia, mestre, hem sentit que teniu el do de la paraula, és cert?

Cervantes: Más bien no, desconocidos. Mi nombre es Miguel de Cervantes. Amo escribir, pero mi problema es que la inspiración ha decidido abandonarme en esa misma esquina. Ya no tengo cosas que contar.

Sança: Potser jo us puc ajudar... El meu nom és Sança i ell és Jaume, el meu pare.

Cervantes: Encantado, antiguos desconocidos. Decidme, señora, ¿Cómo vos podéis ayudarme?

Sança: Sóc aprenent de trobairitz, i per tant, estimo narrar gestes i aventures, teniu un llaüt?

Jaume I: Filla, no necessiteu un llaüt per narrar una història, podeu cantar-la!

Sança: Per canto bastant malament, tinc la veu greu!

Cervantes: Yo os animo, adelante, ¡cantad!

*Sança es dirigeix a una cantonada de l'escenari i puja a una capsa per estar més elevada.
Canta a públic.*

Sança: Ei, ei, ei. Nois i noies, nens i nenes, petits i grans.

Aquesta és la història que jo us vull explicar.

Nens i nenes, homes i dones, petits i grans,
escolteu-me amb molta atenció,
que això no és cap història de dracs ni de dragons.
Un dia, a la torre més alta del castell, una nena de
rínxols de carbó va néixer en ell.

Sabeu què va fer la nena en néixer?

Tots crideu, no!

La nena va cantar aquesta cançó.

Pare, oi pare, que quan tingui quinze anys em casaràs?

No filla, és clar que no filla, amb tretze anys t'hi casaràs.

Pare, escolta'm pare, casar-me no ho vull jo.

Filla, què hi farem, filla! Si casar-te és el que tu has.

No, no, no. Cantar és el que haig, viatjar per aquest
món i jugar a daus d'amagat.

Sí, sí, sí, oi filla, és que sí, que casar-te és el que tu has.

Pare, escolta'm pare, podem fer un tracte diferent?

Digues, t'escolto filla, quin és aquest tracte diferent?

Pare, digueu-me pare, podem fer un viatge en el temps?

Pare i filla es van examinar,

Tots dos realment estaven espantats.

Havien pres la decisió de fer aquell salt, i
varen començar a viatjar.

On van viatjar?

Pare i filla van viatjar, al llarg dels segles, al llarg dels anys.

Sabeu que van visitar?

Tots crideu, no!

Xix és el que van visitar!

Peregrins, peregrines, el que tots volem és viatjar.

La filla, aquella filla, viatjant al seu pare va ensenyar.

Tots dos, viatjaven de la mà, a Xix any rere any!

Per el dia que van decidir tornar, el
destí de la nena va canviar.

Com va canviar?

La nena no es va haver de casar!

Cervantes i Jaume I aplaudeixen.

Sança: Què us ha semblat? Us ha agradat?

Cervantes: Sí, me ha encantado. Deberíais saber que vuestra pieza me ha inspirado. Me habéis mostrado que hay que luchar por lo que amamos, en el caso de esa princesa de rizados de carbon, conservar su libertad. Hace lo que sea por ella llegando la punto de hacer viajes en el tiempo. De veras, amiga Sança, me habéis inspirado. He decidido escribir las aventuras de un caballero que viajará persiguiendo sus sueños, y quiero que sepáis que su más fiel compañero de aventuras tomará vuestro nombre, pues gracias a vos he salido de ese pozo sin inspiración. El Escudero de mi caballero se hará llamar Sancho, en honor a ti, Sança, narradora de historias. Nunca dejes de narrar, es algo que veo que amáis.

Sança: Mai ho deixaré, Cervantes. Gràcies per haver escoltat aquesta història. Hem de marxar, que ja se'ns fa tard.

Cervantes: ¡Partid, amigos! ¡Y que las musas siempre os acompañen!

Sança i Jaume I trenquen el tros de rajola catalana i fosc.

ESCENA 10

Castell de Jaume I, segle XIII, sala del tron. S'encenen els llums. Sança s'asseu al tron i badalla.

Jaume I: Teniu son, filla?

Sança: Una mica, no he dormit res des de fa bastant.

Jaume I: Voleu descansar una estona mentre decidim quin és el nostre pròxim destí?

Sança no contesta perquè s'ha quedat adormida. Jaume I treu una manta de darrere del tron i tapa la seva filla mentre es queda acariciant el seu cabell. Fosc.

ESCENA 11

Sala del tron, s'encenen els llums, Sança estira l'esquena d'haver dormit en el tron i entra Jaume I amb un plat amb un tros de formatge i codony.

Jaume I: Bon dia, Sança!

Sança badalla.

Sança: Bon dia, pare, quina mandra. Quina hora és?

Jaume I: És migdia, ja hauríem d'haver dinat, per no patiu, avui no farem cap banquet.

Sança: Ah, no?

Jaume I: No. Avui sóc tot per vos, com quan éreu petita. Mireu, teniu gana?

Sança: Ostres! Formatge amb codony i raïm! Feia anys que no en prenia!

Jaume I: L'he buscat jo mateix a la cuina, mai havia entrat.

Sança: De debò?

Jaume I: No, sempre m'havien dit que era zona de dones, quin error més gran! Sóc capaç de fer-me el dinar! És més, estic preparant un estofat per quan tornem del nostre viatge.

Sança: Qui sou i que heu fet amb el meu pare?

Jaume I: Podríem dir que sóc una versió millorada. Alguna idea pel següent viatge?

Sança: Ni idea... Ep! Com deu estar la vinya en un altre temps?

Jaume I: Xix és zona de vinyes, espero que en el futur ho continuï sent, podríem veure com està al futur!

Sança: Sí! Genial!

Jaume I i Sança es donen la mà i desapareixen. Fosc.

ESCENA 12

Dormitori on està hostejat el rei Carles III, segle XVIII (1759). Carles III estirat al llit juga amb una fulla de cep.

Carles III: Sou el servei?

Jaume I: No!

Carles III: Ah... Els representants, per fi.

Carles III s'aixeca del llit per parlar amb els viatgers.

Carles III: Suposo que ja us hauran informat del meu problema,

Sança: És clar, és clar... Però voldríem escoltar-lo dels seus llavis, senyor...

Carles III: Carles, Carles III. Veureu, amics, vull plantar ceps als horts reials del Reial Alcázar de Madrid, però moren, no floreixen.

Pare i filla es miren angoixats perquè no entenen d'agricultura.

Sança: I què us ha atret a Xix des de Madrid?

Carles III: Si a un rei no li agrada el vi... Malament rai... I si a més a més el rei escolta que els millors ceps del món creixen a un determinat lloc, el rei hi va.

Jaume I: Xix té els millors ceps del món?

Carles III: No us feu els humils, sempre sou el tema de les postres, com és de bo el vostre raïm, com de majestuosos són els vostres ceps, la qualitat del vostre vi. No podria emportar-me un parell de ceps a Madrid?

Sança: I aquí tenim la raó per la qual no us floreixen els ceps. Si constantment els trasplanteu, moren! Són uns cultius que necessiten molt d'amor, estima... No els podeu arrencar de la terra així com així!

Jaume I: Com ja heu escoltat no podem donar-vos ceps adults, però podem demanar uns esqueixos i us podem ensenyar com unir-los als vostres ceps.

Sança: Pare, des de quan vos sabeu unir esqueixos?

Jaume I: Des que era un nen, el meu avi em va ensenyar.

Jaume I: Sa majestat, de seguida portarem els esqueixos, en una horeta serem aquí!

Pare i filla marxen d'escena. Fosc.

ESCENA 13

Camps de ceps, a escena només són pare i filla amb una serra de mà. Jaume I comença a serrar unes branques d'un cep.

Sança: Això no està bé, són propietats privades!

Jaume I: I vos que sabeu?

Sança: Pare, pareu que com ens enxampin!

Jaume I: Feu el favor de callar i ajudar-me!

Sança estira de l'esqueix fins que cedeix.

Sança: Ja està, ja està. Marxem ja, pare, si us plau!

Jaume I: Amb un esqueix no n'hi ha prou!

Jaume I comença a fer el mateix amb un altre esqueix.

Sança: No he resat mai i crec que començaré avui! Si ens enxampen! ai pare, m'esteu posant nerviosa d'una forma terrible!

Veu de fora de l'escenari: Lladres! Roba ceps!

Jaume I: Correu filla, que ja tinc els esqueixos!

Pare i fill marxen corrent d'escena. Fosc.

ESCENA 14

Dormitori on està hostatjat Carles III.

Carles III: Per fi heu tornat!

Sança: Aquests són els esqueixos de les nostres vinyes que us entreguem.

Carles III: I amb això, què haig de fer-hi jo?

Jaume I: Veureu, el que heu de fer és agafar algunes branques dels vostres ceps i tallar-les, deixant que es vegi l'interior. Llavors, amb fil d'espart, lligareu els nostres esqueixos a la branca nua i esperareu. El que aconseguireu és que del vostre cep surti el raïm original i raïm d'aquí.

Carles III: De debò? A les hortes reials tindrem raïm de Xix? I serà tan saborós com diuen?

Sança: Si uniu bé les branques sí. Així aprendreu a estimar la vinya i tractar-la amb respecte.

Carles III: Sí, gràcies, vilatans. Com us ho puc agrair?

Jaume I: Respectant la vinya tal com ho mereix i parlant bé del nostre petit poble!

Carles III: Viviu en un dels pobles més meravellosos que he vist mai. Gràcies, gràcies, vilatans!

Sança i Jaume I marxen. Trenquen un fragment de la rajola catalana i tornen al seu temps. Fosc.

ESCENA 15

Castell de Jaume I, segle XIII, sala del tron, després de l'hora de dinar.

Jaume I: Xix té la millor vinya de tot el món! Quina alegria!

Sança: Pare! M'he oblidat! On tinc el cap!

Jaume I: Què succeeix, filla?

Sança: El primer viatge, us recordeu?

Jaume I: Com per oblidar a aquell pobre estudiant de dret estressat!

Sança: Vaig prometre que el faria una sorpresa.

Jaume I: Ja heu pensat quina serà?

Sança: Sí, visitarem el millor pintor de Xix i encarregarem el quadre d'un vaixell, per tal que Joan Orpí no se n'oblidi del seu somni.

Jaume I: Marxem?

Sança: Marxem.

Jaume I i Sança es donen la mà i desapareixen, fosc.

ESCENA 16

Segle XX, Salvador Claramunt exposa els seus quadres. Sança i Jaume I entren al seu estudi taller.

Salvador Claramunt: Bon dia! Puc ajudar-vos en quelcom?

Jaume I: Bon dia, senyor. Nosaltres som en Jaume i la Sança i veníem a veure la seva exposició.

Salvador Claramunt: Oh, és clar, encantat. Jo sóc en Salvador Claramunt en carn i os, per no us quedeu a la porta, passeu, passeu!

Sança i Jaume I entren a l'estudi i s'acomoden en uns seients que hi ha al centre de la sala.

Salvador Claramunt: Busqueu alguna cosa en concret? Us porto alguna cosa per beure?

Jaume I: No cal, qui busca el quadre és la meva filla.

Salvador Claramunt: Admireu l'art, senyoreta?

Salvador Claramunt fa un petó en la mà a Sança, qui la retira ràpidament.

Sança: Sí, per no és per mi, és una cosa molt concreta, un regal per un amic.

Salvador Claramunt: Ja veig que aprecieu l'art, la vostra forma de vestir és molt particular.

Jaume I: Ho sabem, gràcies. Som admiradors de l'estètica de l'Edat Mitjana.

Salvador Claramunt: Ja ho veig, ja! I de quin regal es tracta?

Sança: Un quadre on surti un vaixell, però ha de ser de fa anys.

Salvador Claramunt: Una caravel·la, per exemple?

Jaume I (a Sança): Què és una caravel·la?

Sança: Jo què sé, vos digueu que sí.

Jaume I: Sí, exacte una caravel·la.

Salvador Claramunt: Sabíeu que aquí, a Xix, hem tingut un gran viatger entre continents?

Sança: Ah, sí? Quin és el seu nom?

Salvador Claramunt: L'intrèpid Joan Orpí!

Sança (a públic): Si tingués aigua a la boca, l'hauria escopit!

Salvador Claramunt: Quan vaig iniciar-me en la pintura, vaig fer una obra inspirada en ell, però és bastant... diferent, sí. I no la vol ningú. Voleu donar-li un cop d'ull?

Sança: Si ens ho permeteu...

Salvador Claramunt s'ajup i agafa un quadre del terra.

Salvador Claramunt: És aquest.

Sança: És perfecte.

Jaume I: Ens l'emportem. Quant és?

Salvador Claramunt: Mmm... tres mil pessetes.

Sança: Eh... Tenim un problema. D'allà on venim no comerciem amb pessetes.

Salvador Claramunt: Llavors no hi ha tracte... A no ser...

Jaume I: A no ser?

Salvador Claramunt: Que em netegeu la casa!

Salvador Claramunt treu dues escombres de darrere de l'escenari.

Salvador Claramunt: A escombrar!

Pare i filla agafen les escombres i comencen a escombrar tot l'escenari.

Jaume I (a Sança): Al castell expliquem que estem fem feina i riuen d'incredulitat.

Salvador Claramunt: No us deixeu cap racó!

Salvador Claramunt seu a un dels seients i llegeix el diari mentre els dos medievals netegen mentre es queixen. Quan acaben Salvador Claramunt els fa entrega del quadre.

Salvador Claramunt: Des que vaig marxar de casa, mai he vist un saló tan net! Ha estat un plaer fer tractes amb vosaltres!

Jaume I i Sança: Ja el val...

Pare i filla surten d'escena i Salvador Claramunt s'acomiada d'ells amb la mà. Fosc.

Tornen a la seva època trencant el fragment de rajola catalana.

ESCENA 17

Castell de Jaume I, segle XIII, sala del tron, primera hora de la tarda.

Jaume I: Al final l'estofat se m'ha cremat... Ho sento, Sança.

Sança: No pateixi, pare, no tinc gana. Teniu una ploma a mà?

Jaume I: Sempre porto una a la butxaca.

Sança: Tinter?

Jaume I: Al braç del tron.

Sança gira el quadre i suca tinta en el tinter.

Jaume I: Què feu?

Sança: Signar. Així sabrà que la meva promesa la vaig complir.

Jaume I: I que hi poseu?

Sança: Llegiu-ho vos mateix.

Jaume I: De la vostra amiga deliri i del seu pare.

Sança: Què hi penseu?

Jaume I: Molt adient.

Sança: Creieu que se'n recordarà de nosaltres?

Jaume I: No ho dubteu, filla, segur que sí. Voleu partir ja?

Sança: Sí, abans que ningú vegi el quadre i es preguntí d'on ha sortit.

Pare i filla es donen la mà, tanquen els ulls i desapareixen. Fosc.

ESCENA 18

Habitació de Joan Orpí a les fosques, segle XVII. Joan Orpí dorm a la cadira. Jaume I i Sança entren a escena.

Sança: Pobre, s'ha quedat adormit a la cadira. Haurà fet ja l'examen de dret?

Jaume I: A mi em sembla que no.

Sança: Per què no?

Jaume I: Fixeu-vos-hi. Són els mateixos documents que tenia a la taula quan el vam visitar per primera vegada.

Sança: És cert! Llavors quan desperti i vegi el quadre, descobrirà que vam estar aquí de debò.

Jaume I: I no era aquesta la vostra intenció?

Sança: Sí, però...

Jaume I: Però...?

Sança: Tinc por d'originar un canvi sobtat en la història, és a dir, hem aparegut del no-res en mig de la nit i és clar...

Jaume I: Per un quadre no originareu un canvi en la història de la humanitat. Potser un petit canvi sí, per tant poc deixarem d'existir.

Sança: Ja, ja...

Jaume I: Sança?

Sança: Sí?

Jaume I: On el voleu deixar?

Sança: Al peu del llit?

Jaume I: D'acord.

Jaume I agafa el quadre de les mans de Sança i el col·loca al peu del llit de Joan Orpí.

Sança agafa la manta que hi ha a sobre i tapa l'esquena de Joan Orpí.

Sança: Bona sort, amic. Marxem, pare?

Jaume I: Espereu, encara no vull marxar...

Sança: No?

Jaume I: No, seiem a terra. Podem llegir.

Sança: Llegir el que?

Jaume I: No veieu tots els meravellosos llibres que hi ha en aquesta cambra?

Sança: Bé, sí...

Jaume I: Agafeu un de qualsevol. Encara no vull tornar, els nostres viatges són sempre molt curts!

Sança: Teniu raó, pare, però em penso que és contraproduent passar massa estona en un temps que no és el nostre.

Jaume I: Per què ho dieu?

Sança: Intuïció.

Jaume I: Si us plau, deixeu-me llegir aquest article de dret i marxem.

Sança: De què tracta?

Jaume I: Sobre la repartició de poders.

Sança: Repartició de poders?

Jaume I: Sí, en la nostra societat la màxima autoritat és el rei, i és qui té tots els poders.

Però veig que en aquest temps els poders es reparteixen per fer-ne un millor ús.

Sança: En què penseu, pare?

Jaume I: Sóc la màxima autoritat, és a dir, que si proposo una reforma, ningú s'hauria d'oposar.

Sança: Ahum.

Jaume I: Filla, voleu ajudar-me en els assumptes polítics de la Corona?

Sança: Qui? Jo?

Jaume I: No hi ha ningú més aquí, i sou la meva major confident, ja que ara tenim un secret en comú.

Sança: El dels viatges en el temps...

Jaume I: Exacte. Accepteu? Voleu ser la meva consellera?

Sança: Sí, pare. Accepto. Voleu marxar ja?

Jaume I: Sí, deixem a l'intrèpid Joan Orpí descansar tranquil.

Pare i filla trenquen un fragment de la rajola i tornen al seu temps. Fosc.

ESCENA 19

Castell de Jaume I, segle XIII. Sala del tron. Jaume I seu en el tron i Sança en una cadira al seu costat. Alamanda entra.

Jaume I: Alamanda! A vos us volia veure.

Alamanda: La mare que... Vull dir, hola Sança. En què us puc ajudar, sa majestat?

Jaume I: Us volia comentar una cosa.

Alamanda: Digueu, senyor

Jaume I: Bé, més aviat, dues.

Alamanda: Digueu, senyor.

Jaume I: La primera, sabeu on és l'emissari Martí?

Alamanda: Deu ser als jardins i si no és allà, serà al poble.

Jaume I: El podríeu anar a buscar? Avui teníem assemblea amb els nobles i vull que els recordi, ja que la reunió d'avui és de summa importància.

Alamanda: Sí, de seguida torno.

Jaume I: Ep. Espereu. Això no és tot. Falta la segona cosa.

Alamanda: Digueu, senyor.

Jaume I: No tornaràs a treballar per a nosaltres.

Sança: Què?

Jaume I: Estàs acomiadada.

Sança: Pare, no podeu fer això!

Alamanda: Senyor, si he fet alguna cosa malament... Prego que em disculpeu i em doneu una segona oportunitat, pel més sagrat. Sóc l'única de la meva família en condicions de treballar, sense mi, els meus germans no podran menjar i moriran! Si us plau, senyor, us ho prego, faré tot all que desitgeu, seré la vostra esclava, però per favor, no podeu fer-li això a la meva família.

Jaume I: Aixequen-vos del terra, Alamanda. Us acomiadao no del castell, sinó del vostre càrrec de serventa. Vull que a partir d'ara esteu en l'ala dels infants.

Alamanda: I això, per què?

Les parets tenen ulls i oïdes i us vaig sentir parlar amb la meva filla.

Sança: Jo...

Jaume I: Vull que eduqueu i ensenyeu els infants, ja que sé que és el que de debò us agrada.

Alamanda: És cert això que em dieu?

Jaume I: Sí, Alamanda. No és cap mentida ni cap engany. He vist com heu ajudat la meva filla des que va néixer, i us estic plenament agraït. Per compensar-vos vull que us dediqueu a all que més estimeu. Vull que tothom trobi el seu lloc en el castell i sé que la vostra tasca és la d'ensenyar.

Alamanda: Si no fos de mala cortesia, el besaria els peus del feliç que m'acaba de fer!

Jaume I: Ara, si us plau, porteu l'emissari Martí.

Alamanda: De seguida.

Alamanda fa una reverència i abans de sortir somriu a la Sança.

ESCENA 20

Alamanda entra a escena seguida de l'emissari Martí. Alamanda retira la taula i surt d'escena.

Jaume I: Benvingut, Martí, feia molt que no us veia! La vellesa cada vegada us tracta pitjor, eh?

Martí: Malgrat el pas del temps no perdeu el vostre àcid humor, sa majestat.

Jaume I: Mai, mai!

Martí: Em reclamàveu?

Jaume I: Sí, és important, per això l'he fet cridar ràpidament.

Martí: Sança, no aneu a córrer pels passadissos del castell? La política no és cosa de dones, ja ho saps.

Jaume I: No, Martí, no us equivoqueu. La Sança es queda.

Martí: Després de la revolta que va provocar, ja us interessa?

Jaume I: Sóc el rei i mano jo. Si dic que la meva filla es queda, vol dir que es queda.

M'heu entès bé?

Martí: Sí... Sí. Disculpeu, sa majestat. No tornarà a passar.

Jaume I: Més us val si no voleu que el vostre cap acabi en una pica com a decoració a l'entrada del castell.

Martí: No, no... I de què tracta aquest tema tan important?

Jaume I: Voleu seure?

Martí: No cal... Estic bé aquí, dempeus.

Jaume I: Com vulgueu.

Sança: Segur que no voleu seure?

Jaume I: Necessito que recordeu als nobles de Xix la reunió d'avui.

Martí: Ja ho saben, senyor.

Jaume I: Encarregueu-vos que en una hora siguin aquí.

Martí: Senyor, és l'hora acordada.

Jaume I: o sé, per la reunió d'avui és de vital importància.

Martí: De què es tracta?

Sança: Teniu al davant la nova consellera del rei.

Martí: Disculpeu? Com? Vos? Sa majestat, disculpi l'escepticisme, però és una dona...

Jaume I: I està tan capacitada per ajudar-me a governar com qualsevol home.

Martí: D'a... D'acord... De seguida torno amb els nobles.

Sança: Gràcies Martí, propicia jornada.

Martí: Propicia jornada, infanta Sança.

Martí surt d'escena.

Sança: M'encanta! Quina cara d'incrèdul que se li ha quedat!

Jaume I: Vull que aneu molt amb compte amb l'emissari.

Sança: Per què?

Jaume I: Perquè desitja tenir un càrrec de poder des que va néixer.

Sança: És veritat. Exactament, en què consisteix el meu càrrec?

Jaume I: És massa feina encarregar-me tot sol dels assumptes interns i externs de la corona, per tant, vos us encarregareu dels assumptes interns i jo dels externs. Què us sembla?

Sança: Em sembla perfecte, per ... Ja sabré fer-ho?

Jaume I: No patiu filla, que jo mateix us ensenyaré tot el que heu de saber. Hem de fer la reunió ara mateix. Això és un assumpte d'urgència.

Fosc.

ESCENA 21

Sala del tron. L'emissari Martí entra de puntetes. Focus en ell. La resta de l'escenari està a les fosques.

Martí: Ja estic fart! Tota la punyetera vida rient-li les gràcies a l'hipòcrita del rei! Em va prometre que jo, només jo, seria el seu conseller, com ha de ser! Totes les festes a les quals anava quan era príncep se les encobria jo i ara ve de santet i em deixa tirat. Serà... Jo no hauria de ser conseller, hauria de ser el rei de tota la Corona! És un rei tou que es deixa seduir per les paraules de trobairitz de la seva filla. Estic fart, fart de ser el segon plat! Ara se n'assabentarà, penso amargar-li el regnat. Ja riurà, ja, quan la resta de nobles se n'assabentin de les seves intencions. Ha!! Serà incrèdul! Com si fos a anar a qualsevol lloc posant una adolescent tonteta al comandament d'una corona. Incrèdul!

Martí marxa d'escena mentre va remugant.

Martí: Incrèdul, incrèdul, incrèdul...

ESCENA 20

Castell de Jaume I, sala del tron. Jaume I seu al tron i Sança a la cadira del costat. Al seu voltant hi ha tres nobles i l'emissari Martí.

Noble 1: Doncs no massa bé, sa majestat.

Noble 2: Majestat, si el plau, no modifiqueu més lleis, després se m'obliden!

Jaume I: Veureu, nois, he decidit que vull que algú m'ajudi a regnar. I aquesta persona serà la meva filla.

Noble 1: La vostra filla.

Noble 3: Una adolescent?

Jaume I: Molt més madura que la majoria d'adults.

Noble 2: Mireu, senyor, ja com amics, no creieu que s'hauria de fer a sorteig entre els nobles?

Sança: És clar, i així jo no hi podré participar.

Noble 3: És clar. Una dona què fa en assumptes d'estat?

Tots els nobles riuen i Sança s'aixeca de la cadira.

Sança: Ja n'hi ha prou!

Tots deixen de riure de cop.

Sança: Us creieu que per ser dona no tinc orelles i em podeu ridiculitzar? Per què no sóc capaç de ser consellera? Sóc tan capaç com qualsevol de vosaltres!

Noble 3: Infanta Sança, us feu la important perquè esteu sota l'empar del vostre pare que és el rei. Si no fóssiu filla de qui sou, creieu-me que us limitaríeu a cuidar de la llar i tenir fills.

Sança: Creieu que això és l'únic que és capaç de fer una dona?

Noble 2: I una nena com tu que és capaç de fer?

Sança: A mi em parreu amb el respecte que mereixo.

Noble 3: Si només sou una dona.

La Sança es posa en peu, el seu pare intenta agafar-la pel braç, per se li escapa.

Sança es posa a un pam del noble 3 i es treu una navalla de la bota.

Sança: Ara que veieu l'arma ja no sou tan valent, oi?

Noble 1: Majestat! Feu alguna cosa que se'l carrega!

Jaume I: Sança. Sança, baixa l'arma. Vine aquí. No siguis impetuosa o en un atac d'ira pots acabar fent alguna cosa de la qual més endavant te'n penediràs.

Sança: Teniu sort que el meu pare sigui benvolent, si no ara seríeu mort.

Noble 3 (entre dents): Sí, com si haguéssiu matat mai a ningú...

Jaume I: Sança, torneu al vostre lloc. Nobles, us informo que si ara necessiteu audiència per quelcom, comenteu-li a l'emissari Martí i ell us organitzarà una assemblea amb la Sança. D'acord?

Silenci.

Jaume I: He dit que si esteu d'acord!

Nobles 1, 2 i 3: Sí, sa majestat...

Jaume I: Ara, marxeu.

Els nobles marxen, per l'emissari Martí no.

Martí: Em sap greu el que ha passat.

Jaume I: Gràcies, Martí, marxeu si us plau.

L'emissari fa una referència i deixa pare i filla sols.

Jaume I: Ho sento, Sança, sento la situació.

Sança: Tranquil, pare, no patiu. Sóc jo la qui s'ha descontrolat.

Fosc.

ESCENA 22

Jardins del castell de Jaume I. A escena hi ha els tres nobles i l'emissari Martí.

Martí: Què hi penseu de tot això?

Noble 1: Jo, mireu, el que no entenc per què no ha decidit fer com tothom i seguir la tradició. Si es necessita un ajudant es fa per sorteig entre els tres nobles més poderosos!

Noble 3: I ara posa al càrrec a la malcriada de la seva filla.

Noble 2: No la critiquis massa fort que ha estat a punt de matar-te.

Noble 3: Al final molta paraula i poc acte, és una covarda.

Martí: Nobles, nobles, nobles... Tranquils que tinc un pla. No esteu una miqueta farts del meravellós regnat de Jaume I? No voleu créixer com a persones?

Noble 2: És clar...

Noble 1: Què has pensat, Martí? Les teves idees sempre inclouen alguna perversitat.

Martí: El següent de la dinastia en pujar al tron és el seu primogènit, i creieu-me quan us dic que no és tan obert de ment com el seu pare.

Noble 3: Estàs proposant el que crec que estàs proposant?

Noble 1: Què estàs proposant?

Martí: Coneixeu la tora blava?

Noble 2: Tora blava?

Noble 1: Tap de suro, el *matallops*.

Noble 2: La meva iaia em va dir que un sol gram podia matar un adult.

Martí: I és ben cert. Me l'han portat des dels Pirineus. Ens colem a la cuina, el posem en el dinar... I adeu adeu, Jaumet I!

Noble 3: I si ens carreguem a la filla?

Noble 1: Ens descobriran. Cola més carregar-se al pare.

Noble 2: Vols dir?

Noble 1: Que sí!

Martí: D'acord. No crec que triguin a berenar, la casa reial sempre està menjant. Aquí tinc la tora blava. Qui la porta a la cuina?

Noble 2: Jo, jo!

Noble 1: No! Que tu ets un maldestre!

Martí: Jo no el puc portar perquè l'he aconseguit jo.

Noble 3: Està bé, ja me'l carrego jo!

El noble 3 agafa la bosseta que porta l'emissari i marxa d'escena. La resta el segueix.

Fosc.

ESCENA 23

Castell de Jaume I, sala del tron. Jaume I i Sança estan prenent unes pomes. Darrere del tron s'amaguen els nobles i l'emissari i observen com Jaume I menja la seva poma, que prèviament han enverinat. Després de clavar-li una mossegada els assassins marxen d'escena.

Sança: Bé... Sembla que tot s'ha acabat solucionant...

Jaume I: Sí... Però els costarà acostumar-s'hi.

Sança: M'acceptaran com a consellera?

Jaume I: Ho acabaran fent tard o d'hora.

Sança: Per què els costa tant d'acceptar que tingui el càrrec una dona?

Jaume I: Perquè pensen com jo pensava abans, que els homes som superiors a les dones.

Sança: Però si som iguals!

Jaume I: Això és el que han de comprendre.

Sança: Heu pensat en el següent viatge?

Jaume I: Sí.

Sança: On anirem?

Jaume I: Estaria bé que ens agafés per sorpresa. No ho creus?

Sança: Això vol dir que saltem directament a l'aventura!

Jaume I: Sou una covarda?

Jaume I riu i Sança es posa dreta a la cadira d'un salt.

Sança: A qui dieu vos covarda? Jo ja estic preparada per marxar!

Jaume I: Segura?

Sança: Sí!

Jaume I agafa de la mà a la seva filla.

Jaume I: Som-hi!

Fosc.

ESCENA 24

Plaça, segle XVI. La gent entra i surt d'escena ràpidament, ja que hi ha mercat.

Un jove està assegut a terra i porta un barret de bandoler; és Montserrat Poc.

Jaume I: On creieu que som?

Sança: Evidentment, és el carrer principal i avui hi ha mercat, per l'època... Ni idea.

Jaume I: Què voleu fer?

Sança: Fem un tomb?

Jaume I: Em sembla bé.

S'escolta soroll de les gents en parlar. Hi ha molt desordre en escena. De sobte, Montserrat Poc s'aixeca i tot el següent succeeix a càmera lenta. Montserrat s'apropa a Sança de cara. Es miren fixament. Montserrat atansa la mà al coll de la Sança i abans que s'adoni li ha arrencat el collar de la rajola catalana. El temps torna a anar a una velocitat normal i Montserrat fuig corrent d'escena.

Sança: Eh! Torna aquí! Al lladre! Que algú l'agafi! Que algú l'aturi! Pare, tenim un problema... El collar... Sense el collar no podem tornar...

Jaume I: L'hem de recuperar, costi el que costi, sigui com sigui.

Vilatana 1: Aquell qui ha fugit corrent és qui us ha robat el vostre apreciat collar, senyora?

Sança: Sí, senyor. L'home del barret.

Vilatana 2: Doncs ja us podeu oblidar del collar.

Jaume I: Com?

Vilatana 1: És el bandoler més temut de tota l'Anoia. És en Montserrat Poc. Tot all que roba ho ven per incrementar la seva fortuna.

Sança: Però és que no ho enteneu! Necessitem aquell collar!

Vilatana 2: Podeu tenir gran estima pel vostre collar, per al cap i a la fi és un collar. Podreu viure sense ell.

Les dues vilatanes marxen d'escena i després la resta de persones que hi havia a l'escenari. Tot queda en un profund silenci.

Sança: Tant de bo fos així... Un simple collar...

Jaume I: Filla, el recuperarem.

Sança: Com ho podeu saber?

Jaume I: No puc saber-ho, per no descansarem fins que ho aconseguim.

Sança: De debò?

Jaume I: De debò, Sança. No ens podem quedar en aquest temps eternament.

Sança: Ho sé, però...

Jaume I: Teniu fe, recuperarem el collar i tornarem al nostre temps abans del que us penseu.

Montserrat Poc, amb el collar a la mà entra en escena de puntetes, Sança el veu i surt corrent per placar-lo. Es tira sobre d'ell i tots dos cauen a terra.

Montserrat Poc: Què feu, boja!

Sança: Recuperar el que és meu. Torneu-me el collar!

Jaume I s'apropa a ells ràpidament per ajudar a la seva filla, per Montserrat Poc gira en el terra, agafant a Sança pel braç i posant-li una navalla al coll.

Montserrat Poc: No feu ni un pas o me la carrego! Me la carrego, eh? Feu un pas enrere ara mateix! Posa't dempeus noia.

Sança es posa dempeus, per Montserrat Poc encara la té immobilitzada.

Montserrat Poc: I no feu cap ximpleria!

Jaume I: Tranquil, tranquil... Què és el que voleu?

Montserrat Poc: Joies, diners... Tot el que tingueu! Vinga, vell, buideu-vos les butxaques. Porteu aliances d'or, plata o argent? Què teniu?!

Jaume I: Mireu, tinc aquest collar i aquests tres anells. No tinc res més.

Sança: Jo només portava a sobre el collar que m'heu robat, malparit!

Montserrat Poc: Vos ho heu dit, portàveu. Ara em pertany.

Sança: No us podeu apropiari de les coses que no són vostres així com així.

Montserrat Poc: I qui ho diu? Vos?

Jaume I: No en teniu de consciència?

Montserrat Poc: Em van parir sense.

Sança: No ho enteneu, però necessitem el collar, sense ell no podem...

Montserrat Poc: No podeu, què?

Sança: Si me'l torneu, us ho explicaré.

Montserrat Poc: Quin truc més barat. Mireu, sembla que aprecieu aquest collar ronyós.

Poca cosa crec que en trauré al mercat.

Sança: Llavors no val la pena! Deixeu-me anar i torneu-me el collar!

Montserrat Poc: I quin benefici en trec jo llavors?

Jaume I: Us podeu quedar totes les nostres joies, però no el collar.

Sança: Ni parlar-ne! Et donarem res, ignorant!

Sança es gira ràpidament per clavar-li una coça a l'entreuixa. Montserrat Poc cau a terra queixant-se del dolor, i Sança aprofita per arrencar-li el seu collar, que porta el bandoler penjat del coll i marxa corrent d'escena amb el seu pare.

Montserrat Poc: Nena malcriada, repel·lent! Ja t'ho trobaràs, ja, ja t'ho trobaràs!

Just abans de sortir d'escena, Sança li ensenya el dit d'enmig a Poc i quan es recupera del cop surt pel cantó contrari de l'escenari.

ESCENA 25

Carrer Principal, segle XVI, Sança i Jaume I entren a escena de puntetes, vigilant que el bandoler no hi sigui.

Sança: Sembla que ja no hi és.

Jaume I: Heu estat molt valenta, Sança. Esteu bé? Us fa mal quelcom?

Sança: No, però encara estic angoixada.

Jaume I: És natural.

Sança: Jo ja n'he tingut prou. Tornem al nostre temps, pare, vull estar tranquil·la a la meva cambra.

Jaume I: Ho entenc, filla. Trenquem la rajola i tornem.

Intenten trencar el fragment de rajola, per no n'hi ha manera.

Sança: Pare, no puc trencar-la, no puc.

Jaume I: Filla, calmeu-vos. Esteu tremolant. Deixeu-me a mi.

Jaume I ho intenta de totes les formes possibles, per no n'hi ha manera, no poden trencar la rajola.

Sança: Si no aconseguim trencar la rajola... Estem perduts.

Jaume I: Deu haver-hi alguna solució, segur que n'hi ha una. Espereu.

Sança: Què passa?

Jaume I: Quants viatges hem fet?

Sança: Aquest és el vuitè.

Jaume I: Això vol dir que ens queden tres fragments de rajola encara.

Sança: Sí, pare, és obvi, on voleu arribar a parar?

Jaume I: Sança, agafeu el collar.

Sança: No...

Jaume I: Aquest no és el nostre collar.

Sança: En aquest collar hi ha sis fragments de rajola!

Jaume I: Això vol dir que el tal Poc portava una imitació al coll.

Sança: Això vol dir...

Jaume I: Això vol dir que si han creat una imitació o és casualitat...

Sança: O tenen constància que els viatges en el temps realment existeixen.

Pare i filla seuen a terra, derrotats.

Jaume I: Ai...

Sança: Hem de trobar al malparit d'en Poc.

Jaume I: I com penseu recuperar el collar?

Sança: Encara no ho sé, per alguna cosa se m'acudirà.

Jaume I: Filla?

Sança: Sí?

Jaume I: Porteu monedes a sobre?

Sança: No porto res...

Jaume I: Era perquè havia pensat que podríem comprar-lo...

Sança: Penso parlar amb ell. Preguntaré on viu.

Jaume I: Filla, sola no hi aneu. Jo us acompanyo.

Sança: Pare... Si vos m'acompanyeu, el pla no sortirà bé.

Jaume I: Filla... Si us plau... Aneu amb molt de compte. No suportaria que us passés res.

Sança: Pare, confieu en mi, sé cuidar de mi mateixa.

Jaume I: Sança?

Sança: Sí?

Jaume I: Sabeu que us estimo amb tot el meu cor, veritat?

Sança: Pare... Jo també us estimo.

Fosc.

ESCENA 26

Casa de Montserrat Poc, hi és ell i dos infants. A escena només hi ha una taula amb la rajola catalana real.

Montserrat Poc: És tot el que he pogut permetre'm avui, espero que en tingueu prou per dormir amb la panxa plena, germanets.

Montserrat Poc els dona uns trossos de pa negre.

Joan i Pere: Gràcies, germà gran!

Montserrat Poc: Marxeu, malfactors! A veure quan us creixen pèls a la barba i fundem tots tres una hampa!

Els infants riuen i marxen d'escena, Sança toca la porta.

Montserrat Poc: Qui hi ha?

Sança: Obriu-me la porta si us plau.

Montserrat Poc: Recordo la vostra veu. Que veniu a fer?

Sança: M'obrireu o no?

Montserrat Poc: Sabeu que el collar no el recuperareu, oi?

Sança (a públic): Això ja ho veurem!

Montserrat Poc: Passeu.

Sança i Montserrat Poc queden l'un davant de l'altre.

Sança: Com és que m'heu deixat passar?

Montserrat Poc: I per què no ho hauria d'haver fet?

Sança: Podria robar-vos el collar.

Montserrat Poc: Podríeu o ho faríeu?

Sança: Això haureu de comprovar-ho vos mateix.

Sança examina l'estança amb la mirada, fins que troba el collar. Montserrat Poc veu com ha descobert el lloc on es troba el collar, però dissimula i la deixa fer. Sança sense apartar la vista dels ulls del bandoler s'apropa a la tauleta fins que la seva mà s'acosta al collar, per la mà de Poc atrapa la d'ella i l'allunya.

Montserrat Poc: Crèieu que de debò seria tan fàcil?

Silenci

Montserrat Poc: Se us ha menjat la llengua el gat?

Sança: No...

Montserrat Poc: No us he sentit!

Sança: Què no!

Montserrat Poc: Vaja... Sí que en teniu de veu.

Sança: Aparteu la mà si no voleu que us la talli!

Montserrat Poc *(mostrant-li el punyal de Sança):* Amb això?

Sança: D'on l'heu tret? Com l'heu aconseguit?

Montserrat Poc: Mireu, deixeu el collar i marxeu, perquè no us l'emportareu. No podeu presentar-vos a la casa del bandoler més temut de l'Anoia armada només amb un petit punyal que us he robat sense que us adonéssiu. Ara jo us agafaré la mà i la retirareu del collar.

Sança ha quedat muda perquè en cap moment Montserrat s'ha apropat a ella per haver pogut robar-li el punyal. Montserrat agafa la mà de Sança i l'aparta del collar, però en lloc de separar les mans es queden amb les mans agafades uns segons de més. De sobte, Sança se n'adona d'aquest fet i en retira la seva.

Sança: I el famós Montserrat Poc perquè necessita un collar que és fet d'argila?

Montserrat Poc: Si té tan poc valor, per què el necessiteu? Per què voleu un collar tan simple?

Sança: He preguntat jo primera.

Montserrat Poc: Veureu, si us explico la raó, no em creureu i em prendreu per boig.

Sança: Us prometo que no ho faré.

Montserrat Poc: Quin és el vostre nom?

Sança: Em van nomenar Sança.

Montserrat Poc: Amiga Sança, us explicaré una història.

Sança: No sóc la vostra amiga.

Montserrat Poc: Per no entrar en discussió faré oïdes sordes. El collar que vos portàveu, estimada...

Sança: No sóc la vostra...

Montserrat Poc: Estimada, sí, d'acord, no sou res, cal·leu ja nena!

Sança: A qui dius tu nena?

Montserrat Poc: Per fi han acabat els formalismes, com els detesto!

Sança: Mira acabarem abans si ens tractem de tu.

Montserrat Poc: Sí, millor. Mira Sança, s'expliquen moltes històries i rumors sobre aquest collar d'argila barat com el descrius tu.

Sança: I què és el que s'explica?

Montserrat Poc: Es diu que et dona la capacitat de viatjar en el temps.

Sança: I tu el vols per fer-te d'or.

Montserrat Poc: T'equivoques. El necessito per fugir, per marxar d'aquí.

Sança: Per què vols marxar de Xix?

Montserrat Poc: No entens que estàs parlant amb un bandoler?

Sança: Sí, però...

Montserrat Poc: No saps que és el que es fa amb els delinqüents?

Sança: Eh...

Montserrat Poc: Se'ls executa, Sança, se'ls executa!

Sança: Mai imaginaria que arribaria a dir això... I si demanes perdó en audiència pública?

Montserrat Poc: Mai ho imaginaries perquè sóc un bandoler o perquè va contra els teus principis?

Sança: Eh...

Montserrat Poc: Aquí t'he enganxat, eh?

Sança: Sí...

Montserrat Poc: Llavors?

Sança: No sé què t'ha impulsat a cometre un delictes, espero que sigui una bona raó. Jo m'he oposat a un acord entre regnes i no penso demanar perdó públicament perquè va en contra dels meus principis.

Montserrat Poc: Ets de la reialesa?

Sança: Què? No!

Montserrat Poc: Has tingut una patinada i de les bones.

Sança: No sóc de la reialesa!

Montserrat Poc: D'acord, comprovem-ho. Dona'm les mans.

Sança: Per què les vols?

Montserrat Poc: Posa els palmells de la mà cap amunt. No te les tallaré, tranquil·la. Sóc bandoler, no assassí.

Sança acosta les mans a les de Montserrat Poc, que les agafa amb delicadesa i se les mira amb deteniment.

Sança: I què hi veus?

Montserrat Poc: Veig que tens una mà molt suau. Digna d'una princesa, però...

Sança: Però...?

Montserrat Poc: Tens els dits encallits. Toques algun instrument?

Sança: Sí...

Montserrat Poc: I t'agrada, veritat? Els calls ho demostren.

Sança: Sí... Toco el llaüt.

Montserrat Poc: Ets una princesa trobairitz?

Sança: Tant de bo...

Montserrat Poc: No ho ets?

Sança: No em deixen ser-ho.

Montserrat Poc: Però t'hi has oposat a la voluntat dels reis.

Sança: Sí.

Montserrat Poc: Llavors?

Sança: L'ofici del trobador consisteix a fer-te estimar pel teu públic. Creus que sent una rebel que va en contra de la corona em guanyaré a algú?

Montserrat Poc: No...

Sança: Necessito poder fer allò que més m'estimo sense cap cesura per ser dona o princesa...

Montserrat Poc: Ho has admès! Ets de la reialesa!

Sança: Sí, sí, Montserrat! Sóc de la maleïda reialesa! Sóc de la maleïda reialesa! Per desgràcia!

Montserrat Poc: No saps el que dius.

Sança: Perdona?

Montserrat Poc: Que no saps el que dius, Sança!

Sança: Per què no sé el que dic!

Montserrat Poc: Perquè ets una afortunada!

Sança: Jo?

Montserrat Poc: Sí, tu! Et falta una mica d'humilitat. Deixa de pensar com una nena malcriada! Saps les coses que he arribat a fer per poder dormir en una posada amb la panxa plena? Tu mai sabràs que és no tenir menjar ni dormir al corral amb els animals. Mai podràs saber-ho!

Sança: I per ser de la reialesa no tinc dret a lluitar pels meus somnis?

Montserrat Poc: Tothom té dret a fer-ho! Per no busquis a casa meva la pena perquè aquí no la trobaràs.

Sança: Torna'm el collar.

Montserrat Poc: O què faràs? Vindrà el teu pare el vell a apunyalar-me?

Sança: No estic pels teus comentaris sarcàstics. Torna'm el collar o si no...

Montserrat Poc: Si no, què?

Sança busca a la bota el seu punyal, però maleeix quan recorda que el bandoler li ha pres. Intenta clavar-li un cop de puny, però Montserrat l'atura i la tira a terra.

Montserrat Poc: Demostra'm del que ets capaç, Sança. Lluita.

Sança i Montserrat Poc ballen una coreografia de coces i cops de puny, però sense arribar a tocar-se en cap moment. Quan tots dos estan esgotats seuen a terra esquena contra esquena.

Montserrat Poc: Per què vols el collar, Sança?

Sança: Ni mon pare ni jo pertanyem a aquest temps.

Montserrat Poc: D'on veniu?

Sança: Venim del que es coneix com a Edat Mitjana.

Montserrat Poc: I per què heu viatjat? Ton pare no era qui et volia casar?

Sança: Sí...

Montserrat Poc: Llavors?

Sança: La mare d'una amiga és alquimista i m'ha ensenyat com viatjar en el temps. La idea era buscar la millor època per quedar-m'hi i fugir del matrimoni, però...

Montserrat Poc: Però...?

Sança i Montserrat Poc es giren i queden front contra front.

Sança: En lloc de fugir vaig decidir portar el meu pare amb mi, perquè veiés que no només és important la vida de palau.

Montserrat Poc: I què hi pensa al respecte el teu pare?

Sança: Ha obert la ment, per al principi em va enviar a les garjoles per heretge.

Montserrat Poc: Em sembla que el teu pare ha canviat molt ràpidament en molt poc temps.

Sança: Sí...

Montserrat Poc: I no sospites?

Sança: Per què hauria de fer-ho?

Montserrat Poc: La gent no canvia i si ho fan... És a pitjor...

Sança: Montserrat, m'ets molt franc.

Montserrat Poc: I per què m'hauries de creure? En les fantasies només els bandolers tenen una bona justificació i són sincers. Això és la vida real.

Sança: Per què t'hauria de creure em preguntes?

Montserrat Poc: Sí.

Sança: Perquè veig la veritat en els teus ulls, perquè he vist com donaves a aquells infants l'única teca que has aconseguit avui.

Sança acaricia la cara de Montserrat, s'acosten l'un a l'altre i es fan un petó als llavis.

Quan se separen, es posen dempeus i Montserrat Poc li entrega el collar.

Montserrat Poc: Emporta-te'l abans que me'n penedeixi.

Sança agafa el collar amb les dues mans i comprova que és l'autèntic. Se'l penja al coll, però és incapaç de marxar.

Sança: Creus que t'he fet un petó per comprar-te el collar?

Montserrat Poc: No ho sé. No sé com funcionen les coses al teu món.

Sança: Doncs no, Montserrat. No. Les coses poden funcionar així, però no és el meu estil.

Montserrat Poc: I quin és el teu estil?

Sança: Et dic quin és el meu estil?

Montserrat Poc: Digues.

Sança: Ara mateix, m'aproparia a tu i et continuaria besant. Però et creuràs que tot ha estat per comprar-te el collar.

Montserrat Poc: M'has de comprendre. No sé si realment les teves intencions són honestes.

Sança: Mira'm als ulls. Què hi veus?

Montserrat Poc: Jo...

Sança: Digues, Montserrat. Què és el que hi veus?^[1]_{SEP}

Montserrat Poc: Veig l'ànima més dolça i ferida que he vist mai. L'única ànima que ha estat disposada a escoltar-me i a donar-me una oportunitat.

Surt a escena algú desconegut. Sança i Montserrat Poc es donen les mans.

Desconegut: Sí, nois i noies. De tant en tant l'amor és així. Dues persones estan destinades i es troben de cop, patapam! Ja no poden viure sense l'altre. Com és que ha anat tan ràpidament tot? Us preguntareu. Quan dues ànimes estan destinades ho saben. S'hi troben, es llegeixen les mirades i ja saben que només seran capaces de continuar vivint si és amb l'altre.

El desconegut marxa i Sança i Montserrat Poc s'abracen fortament.

Sança i Montserrat Poc: Per fi t'he trobat...

Fosc.

ESCENA 27

Salt de la Mala Dona, segle XVI. Del salt cau aigua. Montserrat Poc porta a Sança amb els ulls tapats. Quan arriben li destapa els ulls.

Montserrat Poc: Ja hem arribat!

Sança: El Salt de la Mala Dona...

Montserrat Poc: Al teu temps ja existia?

Sança: Montserrat, el ritual d'iniciació en els salts en el temps es fa aquí.

Montserrat Poc: Què?

Sança: El que sents...

Montserrat Poc: Com pot ser real? Jo sempre vinc aquí quan vull estar sol... No en tenia ni idea...

Sança: Montserrat, l'alquímia es porta d'amagat, era realment difícil que coneguessis que es pot fer realment en el salt.

Montserrat Poc agafa la Sança per les galtes.

Montserrat Poc: Saps que significa? Podrem marxar!

Sança: Només m'estimes per això, Montserrat?

Montserrat Poc: Sança, no...

Sança: Quin dia és avui, Montserrat?

Montserrat Poc: Per què m'ho preguntes, Sança?

Sança: Perquè el ritu d'iniciació s'ha de fer la matinada de Tots Sants i és necessari que hi hagi tempesta.

Montserrat Poc: Merda!

Sança: Què passa?

Montserrat Poc: Tots Sants va ser ahir!

Sança: Llavors... Em sap greu, però no podràs iniciar-te...

Montserrat Poc: Sança?

Sança: Digues.

Montserrat Poc: Des del primer instant en què et vaig veure hi ha una cosa que fa que tingui el cor neguitós...

Sança: De què es tracta?

Montserrat Poc: Marxaràs, oi?

Sança: A on, Montserrat?

Montserrat Poc: A l'Edat Mitjana...

Sança: Jo no pertanyo a aquest temps...

Montserrat Poc: M'ho prendré com un sí.

Sança: Montserrat, vols que em quedi?

Montserrat Poc: Tant fa el que jo desitgi. Marxaràs igual.

Sança: Què és el que desitges, Montserrat?

Montserrat Poc: No està clar?

Montserrat Poc s'inclina per besar la Sança.

Montserrat Poc: El que jo desitjo ets tu, la meva ànima lliure.

Sança: Montserrat... Això... Això que sento al cor... Saps què és?

Montserrat Poc: Havia sentit a parlar, però mai ho havia experimentat en les meves pròpies carns. És l'amor. Una felicitat extrema i a la vegada la immensa por de perdre la persona estimada...

Sança: Diuen que se senten papallones a la panxa.

Montserrat Poc: Tu les sents?

Sança: No.

Montserrat Poc: Ah...

Sança: Sento com les cuques de llum em fan pessigolles al nas i m'eleven als cels.

Montserrat Poc: Sança, no et conec de res, però... crec que m'estic enamorant de tu.

De fons de l'escenari apareix la Mala Dona.

Mala Dona: I així veiem com dos joves es coneixen i s'enamoren perdudament. No comprenen com ha estat ni per què. Únicament saben que s'han enamorat. Jo sé com ha estat. Mireu una nit el cel estrellat i deixeu la ment en blanc. El primer rostre que us vingui al cap serà la persona que més estimareu. Potser desconeixeu la identitat d'aquesta, però és el vostre destí trobar-la... I estimar-la perdudament. Ells s'han trobat. Han tingut la gran sort de trobar-s'hi i no penso permetre que se separin, cuidaré el fil que els uneix amb la meva ànima.

La Mala Dona desapareix d'escena i Sança i Montserrat Poc continuen intercanviant paraules d'amor.

Sança: Montserrat no penso marxar si no és amb tu.

Montserrat Poc: I què faràs? El teu pare ha de tornar.

Sança: Li entregaré el collar perquè ell torni. No pot obligar-me a tornar, no és el meu destí. Haig de quedar-m'hi aquí, el meu destí ets tu.

Montserrat Poc: Creus que deixarà quedar-te?

Sança: No ho sé... Espero que sí, perquè em farà escollir i abans que ho digui en veu alta ja sabrà per qui m'he decantat. És la meua vida, no podrà obligar-me.

Montserrat Poc: Aniràs a parlar amb ell?

Sança: Marxo ja.

Montserrat Poc: M'has de prometre que tornaràs, no penso moure'm d'aquí fins que torni a veure't amb el teu somriure.

Sança: No sé quan, Montserrat, però tornaré. No sé com, però sé que ho faré. Només et demano una cosa.

Montserrat Poc: Tot el que em demanis, estimada.

Sança: No m'oblidis mai.

Montserrat Poc: Ho prometo. No t'oblidaré mai.

Sança surt d'escena. Fosc.

ESCENA 28

Carrer Principal, segle XVI. Jaume I està assegut a terra. Sança entra en escena, somrient, amb el collar.

Jaume I: L'heu recuperat!

Sança li posa el collar al seu pare.

Jaume I: Què és el que esteu fent?

Sança: Torneu a l'Edat Mitjana.

Jaume I: Voldreu dir que tornem.

Sança: No...

Jaume I: No?

Sança: No.

Jaume I: Per què? Filla no podeu quedar-vos aquí!

Sança: No, pare, no puc tornar!

Jaume I: Què és el que et lliga a aquest temps, filla?

Sança: Jo...

Jaume I: Sança, aneu al gra! Què us està lligant?!

Sança: No em lliga res! He trobat l'amor, pare, no marxaré sense ell!

Jaume I: Us deixo sola unes hores i us enamoreu d'un home d'un altre temps? Sou boja?!

Sança: Sí, pare, sóc boja, boja d'amor! Totalment boja!

Jaume I: I ara sí que us voleu casar, no?

Sança: No! No necessito que ningú sigui testimoni del meu amor per ell!

Jaume I: Que no us podeu haver enamorat d'una persona sense conèixer-la!

Sança: I no és això el que vos em volíeu vendre? Estafador!

Jaume I: Sança, si no veniu pel vostre propi peu...

Sança: Que fareu? M'obligareu?

Jaume I: Sí!

Sança: Ell tenia raó... No heu canviat res.

Jaume I: Filla, no us podeu quedar aquí! Sabeu la de canvis que podríem originar en la història?

Silenci.

Jaume I: Sou una egoista. Sense vos no penso marxar, tingueu-ho en compte i poseu-vos com us doni la gana.

Sança crida enfurismada.

Sança: És que ah! Vos no enteneu el que és l'amor vertader.

Jaume I: L'amor vertader... Pures fal·làcies.

Sança: No ho són!

Jaume I: Ah no?

Sança: No! Com es nota que us van obligar a casar-vos amb la meva mare...

Jaume I: Creieu que no l'estimo?

Sança: Puf...

Jaume I agafa del coll de la camisa la seva filla i la comença a moure-la bruscament.

Sança: Pareu! Em feu mal!

Sança empenya el seu pare. Se separen i de cop Jaume i comença a tossir i a escopir sang.

Sança: Pare!

Jaume I: Aparteu-vos, no em toqueu, bruixa! Tot ha estat una mala idea! M'heu embruixat! Heretge! Mentidera!

Sança: No, pare, si us plau, deixeu-me que us ajudi!

Jaume I cau desmaiada a terra.

Sança: Pare!

Sança s'agenolla davant del seu pare i el comença a moure buscant resposta en el seu cos inconscient. La seva desesperació va en augment.

Sança: Pare si us plau, si us plau, aixequen-vos, desperteu... (*xiuxiuejant*) Si us plau...

Fosc.

ESCENA 29

Salt de la Mala Dona, segle XVI. Sança ha portat al seu pare al Salt per demanar ajuda a la Mala Dona.

Sança: Mala Dona! Sé que ets per aquí! Vine a ajudar-me!

La Mala Dona surt de fons de l'escenari.

Mala Dona: Benvinguda al segle XVI, Sança. Com sabies que em podries trobar aquí?

Sança: Ets sempre que et necessito, així que crec que ets la meva protectora.

Mala Dona: I ho sóc. Què necessiteu, Sança?

Sança: Ajuda'm amb el meu pare, si us plau.

Mala Dona: Per què hauria d'ajudar a l'home que us vol robar la teva llibertat?

Sança: T'ho demano si us plau, Mala Dona. Ajuda'm o el meu pare morirà!

Mala Dona: En aquest segle no trobareu l'ajuda necessària pel vostre pare. En canvi, en aquest segle el teniu a ell (*senyalant a Montserrat Poc*). Si marxeu amb el vostre pare, l'ajudeu i sobreviu, com sabeu que us deixarà tornar i no us engarjolarà per heretge, Sança?

Sança: No puc saber-ho.

Mala Dona: Ara que heu trobat l'amor de la vostra vida esteu disposada a perdre'l, per un home que us talla les ales de la llibertat, trobairitz?

Sança: No! No, no ho sé. No sé què fer. El meu deure és ajudar el meu pare, a més a més, l'estimo, és a dir, jo el vull ajudar, no em sento obligada a fer-ho, per no puc renunciar a Montserrat.

Montserrat Poc: Marxa amb el teu pare, ajuda'l. Quan es recuperi torna. Jo t'esperaré aquí, sempre.

Sança: No et puc deixar aquí, Montserrat.

Montserrat Poc: Et creus que amb el que m'ha costat trobar-te, et deixaré anar tan fàcilment? Mala Dona, guia la meva estimada en la recerca per la cura del seu pare. Jo l'esperaré aquí, si fa falta, per tota l'eternitat.

Mala Dona: Sança, haureu de tornar a l'Edat Mitjana, com més aviat millor. Quan arribeu haureu de viatjar amb el vostre pare al segle XX, a cal Pepus de la Llorença, la casa del rellotge de sol. Allà hi viu Josep Vidal Munné, un veterinari deixeble de l'escola Pasteur. Ell ha incorporat una nova medicina anomenada penicil·lina al seu temps, que és l'última esperança pel vostre pare. Acomiadeu-vos ja, enamorats. El temps és or i l'esteu perdent a una velocitat massa ràpida.

Sança i Montserrat Poc tenen llàgrimes als ulls.

Montserrat Poc: No et diré adéu, Sança, és un fins ara. Ens tornarem a trobar. T'ho prometo.

Sança: Et prometo que tornaré, Montserrat, tornaré i sempre estarem junts. T'ho prometo.

Els dos enamorats es fan un petó, Sança agafa la mà del seu pare i trenca un fragment de la rajola per tornar al seu temps. Fosc.

ACTE 3

ESCENA 1

Castell de Jaume I, segle XIII, sala del tron. L'emissari Martí i els tres nobles estan a escena parlant i en veure com apareixen del no-res el rei i la princesa s'espanten.

Martí: Bruixeria!

Sança: No m'heu reclamat en audiència, què feu aquí!?

Noble 1: I per què no hi podem estar?

Noble 2: El verí ha funcionat!

Noble 3: Calla tros d'ase!

Sança: Quin verí?!

Martí: Sança, ens podeu explicar d'on heu aparegut? Sembla un truc barat imitant els *deus ex machina* propis de la tragèdia clàssica.

Sança: Si no voleu que cridi als guardes ja podeu estar marxant d'aquí!

Noble 3: I com saps que us faran cas?

Sança: Esteu desafiant el poder de la casa reial?

Noble 2: Sí!

Sança: Marxeu abans que us penediu!

Martí: Què és el que li ha passat al vostre pare, Sança?

Sança: No penso parlar amb cap de vosaltres!

Noble 3: Ara que el vostre pare està inconscient no sou tan valenta, eh? Al final necessitàveu l'empar d'un home i no d'un qualsevol, sinó el del rei.

Sança: No em subestimeu.

Noble 1: O què?

Alamanda entra a escena amb alguna cosa amagada dins d'una sabana blanca. El Noble 2 s'acosta a ella i li toca el cul. Alamanda d'un cop net li clava el ganivet a la mà i el Noble 2 cau al terra de la mà.

Noble 2: Te'n penediràs, meuca!

Alamanda descobreix el que portava amagat dins d'un llençol i li entrega a Sança. És una espasa. Fan esquena amb esquena per enfrontar-se als tres nobles i a l'emissari. El noble 2 fuig d'escena, gotejant sang.

Alamanda: Així aprendreu que no som objectes. Qui és el següent?

Els altres dos nobles s'acosten a elles, per Sança li posa la seva espasa al coll del noble 1 i Alamanda amenaça al noble 3 amb el seu ganivet. Abans que el noble 1 desenfundi la seva espasa, Sança ja el te al punt per matar-lo.

Sança: Si marxeu del poble i no es deixeu veure mai més per aquí no us farem cap mal.

Els nobles decideixen no tornar a subestimar les noies i marxen d'escena comes ajudeu-me.

Alamanda: Ara només quedes tu, malparit.

Sança: Sempre has volgut arribar al poder. El tens ben a prop. Acosta't a nosaltres si ets tan valent.

Martí: Senyoretes, senyoretes... No cal arribar a les mans o... a les espases. Sança sou fermosa, preciosa, valenta. Conquistem el tron de la corona i regnem junts. Vos podreu ser la trobairitz que tant anheuleu, no us ho prohibiré, ningú us jutjarà.

Alamanda: Sança, no l'escolteu! És un engalipador!

Sança: Martí... Sona tan meravellós...

Alamanda deixa caure el ganivet i Sança l'agafa i se l'amaga abans que ningú ho vegi i s'acosta a Martí.

Alamanda: No! Sança no us deixeu enganyar! Va enverinar al vostre pare amb *matallops*! He vist restes de la planta a les seves butxaques!

Martí: Meuca! Sou una meuca! Estimada, no escolteu aquesta bruixa mentidera!

Alamanda: Sança, és la veritat, us ho prometo!

Sança continua apropant-se a l'emissari. Quan està a un pam de la seva cara posa els seus llavis sobre els d'ell i li acosta el ganivet de l'Alamanda al coll per clavar-li.

Alamanda: Sança! No deixeu que un moment d'ira us faci sortir de la vostra lluita pacífica per la llibertat! No us rebaixeu al seu nivell!

L'emissari Martí ha marxat corrent d'escena.

Sança: Fugiu, fugiu! No us atreviu a tornar a Xix, us he perdonat la vida, si torneu us la treuré amb la meva espasa! Alamanda, haig de marxar.

Alamanda: On?

Sança: A buscar l'únic remei capaç de salvar el meu pare.

Alamanda: Marxeu abans que sigui massa tard.

Sança s'estira a terra, al costat del seu pare, l'agafa de la mà i desapareixen. Fosc.

ESCENA 2

Cal Pepus de la Llorença, segle XX. Josep Vidal Munné està fent proves amb un matràs i quan apareixen del no res Sança i Jaume I li cau de les mans. S'ajusta unes ulleres que porta i comença a tartamudejar.

Josep Vidal: Per qui, qui sou? Com, com, com, com heu entrat? Qui quin desmolecularitzador heu emprat per teletransportar-vos fins a aq-aquí? Expliqueu-m'ho tot-to-to-tot!

Sança: Senyor Vidal, si us plau necessitem la vostra ajuda. Venim de molt lluny cercant el vostre remei!

Josep Vidal: Qui-quina medecina?

Sança: La penicil·lina!

Josep Vidal: No la he cre-creat pas jo la pe-penici-cil.lina!

Sança: Tan és, Josep! La necessitem! Han enverinat el meu pare i tinc por que no desperti mai...

Josep Vidal: Jo no sóc metge, sóc vet-veterinari!

Sança: Si us plau! Sou la nostra última esperança!

Josep Vidal: Sa-sabeu de qui quin verí es tracta?

Sança: Sí, de *matallops*.

Josep Vidal: La la to-to tora blava. Sí. Sí. Per perdoneu que tarta-amudegi... Estic nerviós.

Sança: No patiu, Josep. Respireu. No us farem cap mal, només cerquem la vostra ajuda!

Josep Vidal: Ara torno.

Josep Vidal agafa una agulla amb un líquid que hi ha al seu interior. Agafa el braç de Jaume I i de seguida que troba la vena li punxa. Uns segons més tard Jaume I agafa una gran alenada d'aire i torna a caure a terra.

Sança: Pare?

Jaume I: Estic viu!

Sança abraça al seu pare.

Sança: Pare, jo no us faria mai mal! No us he embriuat! Va estar l'emissari Martí! Ell va ser qui us va fer mal! No jo! Us va enverinar!

Jaume I s'incorpora i es posa dempeus amb ajuda de la seva filla.

Jaume I: Serà malparit! Filla, us prego que em perdoneu. Us recompensaré, us ho prometo, però primer hem de desfer-nos de l'emissari abans que posi en perill la nostra família.

Sança: Respecte d'això... No serà necessari. L'Alamanda i jo ens vam desfer d'ell.

Jaume I: Heu estat molt valentes totes dues, filla. Ara, ens podeu presentar?

Sança: Josep Vidal Munné, veterinari i investigador científic. Us ha inoculat la penicil·lina, la medecina que us ha salvat la vida. Josep, ell és el meu pare, Jaume I el conqueridor, i jo sóc la seva filla Sança.

Josep Vidal: M'heu visitat des de l'Edat Mitjana!

Sança: Ara hem de marxar, Josep. Mil milions de gràcies. T'ho podem agrair d'alguna forma?

Josep Vidal: No, per favor! Només faltaria! Sou els herois de la història de Xix! Marxeu amics, bona sort amb el vostre viatge!

Jaume I i Sança trenquen l'últim fragment de rajola catalana que els queda i tornen al seu temps.

ESCENA 3

Castell de Jaume I, sala del tron, segle XIII. Jaume I i Sança parlen fins que Alamanda els interromp entrant a escena.

Alamanda: Sança! Ho heu aconseguit! Tot all que us proposeu sempre ho acabeu aconseguint!

Sança: Gràcies a tu, Alamanda, m'has recolzat incondicionalment, m'has ajudat en tot moment.

Alamanda *(fent una reverència)*: Sa majestat, m'alegra molt veure-us en tan bon estat.

Jaume I: Gràcies Alamanda. Pots cridar tota la família?

Sança: A tots els meus germans?

Jaume I: I a la vostra mare.

Alamanda surt d'escena per buscar la família reial.

Jaume I: Us n'aneu.

Sança: Com?

Jaume I: Veus el cel per la finestra?

Sança: Sí.

Jaume I: Les estrelles ja han fet fora al sol.

Sança: És cert.

Jaume I: Ahir va començar tot i ara ja ha acabat, el temps se'ns escapa de les mans irremeiablement. No queden més rajoles que trencar. Els viatges m'han fet comprendre el món, la societat, la forma que tenen les coses de succeir. I sobretot, he après que hem de lluitar pels nostres somnis i desitjos. Fa unes hores em cridàveu a la cara i amenaçàveu

de provocar una guerra entre regnes i ara, pardalet meu, us deslligo les ales perquè pugueu volar cap al vostre destí.

Sança: El meu destí?

Jaume I: Teniu un home que us està esperant al segle XVI, un home que està bojament enamorat de vos. Què en sou de conscient?

Sança: Sí, però... Tinc por de marxar i que m'oblideu. A més us trobaré moltíssim a faltar a tots.

Sança comença a plorar i Jaume I l'abraça.

Jaume I: Agafeu el llaüt i marxeu, filleta. Sigueu trobairitz i viviu amb el teu estimat. El vostre destí és aquest i l'heu perseguit. Ara que el toqueu amb les puntetes dels dits no us podeu fer enrere.

Sança: I si vull tornar? No queda més rajola!

Jaume I: No voldreu tornar, filla. És el vostre últim viatge.

Pare i filla s'abracen i Alamanda entra seguida de tota la família reial.

Jaume I: Família... La Sança marxa. Farà un viatge a Terra Santa i allà acollirà els peregrins i ajudarà els pobres. És la seva decisió i no la podem lligar aquí. Acomiadeu-vos d'ella.

Sança abraça a tots els membres de la seva família i per últim abraça el seu pare.

Sança: Gràcies pare.

Tothom marxa d'escena excepte ella. Agafa el seu llaüt que està a un racó de l'escenari i desapareix. Fosc.

ESCENA 4

Salt de la Mala Dona, segle XVI. A escena Sança i Montserrat Poc es troben abraçats asseguts a terra. Fosc.

ESCENA 5

Carrer Principal, segle XVI. Sança porta el seu llaüt i està explicant la seva història. A escena van sortint un a un tots els personatges il·lustres de la història i es van presentant per després sortir per l'altra cantonada de l'escenari.

Pau: Jo sóc en Pau. Em van trobar als Hostalets de Pierola i sóc l'ésser humà més antic del que es té constància a la història de l'anoia.

Joan Orpí: Jo sóc en Joan Orpí, colonitzador. Vaig fundar la Nova Barcelona a Veneçuela al segle XVII.

Francesc d'Assís Berenguer: Jo sóc en Francesc d'Assís Berenguer, arquitecte de l'ermita modernista de Can Xiix i deixeble del mateix Antoni Gaudí, durant el segle XX.

Toni Bou: Ei nois, jo sóc en Toni Bou, motorista i campió mundial de moto de trial, el meu segle és el XXI.

Cervantes: Mi nombre es Miguel de Cervantes Saavedra. Escribí Don Quijote de la Mancha en el siglo XVI, y pasé por Xix mientras hacía el camino real.

Salvador Claramunt: Jo sóc en Salvador Claramunt, pintor de Xix del segle XX.

Carles III: Vilatans, vilatanes... Jo sóc en Carles III i l'any 1759 vaig fer una visita al vostre poble.

Josep Vidal Munné: Ara que ja no tartamudejo i estic més tranquil... Sóc en Josep Vidal Munné, veterinari i bacteriòleg, deixeble de l'escola Pasteur, i un dels introductors de la penicil·lina a l'Estat al segle XX.

Montserrat Poc: I com últim, per no menys important... Jo sóc en Montserrat Poc, el bandoler més conegut de l'Anoia en tots els temps. Jo pertanyo al segle XVI.

Sança: Per sense cap dubte, el millor acompanyant en els meus viatges ha estat el meu pare, Jaume I el conqueridor. L'home que més estimava Xix de tot el món. Abans de

morir va demanar un favor a la ja famosa Mala Dona. Sabeu quin va ser? Volia poder veure des de l'altre món com anava prosperant la vida dels vilatans i vilatanes i la Mala Dona li va concedir el seu desig. El Barri dels Gats, com el seu propi nom indica hi ha molts gats, oi? Això no és cap casualitat. El gat és el meu animal preferit i el meu pare amb ajut de la Mala Dona ha aconseguit veure a través dels seus ulls el destí dels vilatans i vilatanes de Xix. Si un dia passegeu per la vora del castell i un gat se us queda mirant fixament, potser és Jaume I que està a l'aguait protegint-vos de qualsevol mal.

Fosc.

